

The Voice of Canadian Slovenians

Glasilo

kanadskih Slovencev

Leto 14 - številka 4 - julij / avgust 2010

Uvodne besede

Vsak letni čas ima svoje posebnosti in svoje privlačnosti. Poletje nam nudi mnogo lepih spominov na domovino, zato se v mislih večkrat nastalgično poskušamo vračati v tiste stare čase, ko so na podeželju ob ranih jutrih kosci z nabrušenimi kosami rezali visoko travo in je potem vonj po senu omamno dišal, dokler posušenega sena niso pospravili pod streho. Naše starejše bralke Glasila se bodo verjetno še spominjale vročih poletnih dni, ko so od jutra do večera žele pšenico. Teh ročnih opravil na slovenskem podeželju že zdavnaj ni več; tudi mlatičev ni več. Stroji so tudi tam zamenjali težko fizično delo, pa tudi proslavljanja in petja ni več po opravljenih kmečkih opravilih. Čas gre naprej in prinaša spremembe, o katerih naši predniki niso mogli niti sanjati. Mogoče prav zaradi tega, ker nam je sodoben način življenja močno odtujil stik z naravo, včasih nastalgično brskamo po spominu in pripovedujemo otrokom, kako dober in zdrav je bil tisti črni kruh doma na kmetiji (čeprav smo si takrat vsi že leli belega), kako dobra in zdrava sta bila doma pridelano sadje in zelenjava, ker kmetje niso uporabljali strupenih kemikalij, kako lepo je bilo nabirati jagode, borovnice in gobe...

Naši mladini ob vsaki priložnosti poudarjamo slovenske vrednote, da bi jih ohranili in se jih oklepali kot prva generacija izseljencev, ki se zavedajo, da nam prav te vrednote zagotavljajo ugled, ki ga kot priseljenska skupnost uživamo v Kanadi. Na žalost pa opažamo, da prav upadanje vrednot v Sloveniji razkraja demokracijo in dopušča korupcijo in nehumano izkoriščanje delavcev, o čemer zadnje čase poročajo slovenski mediji. Ne moremo si niti zamišljati, da bi tukaj hodili delavci na delo, če ob koncu tedna ne bi dobili zaslužene plače. Z družbenim sistemom, ki dopušča, da so najbolj dragocene vrednote delavcev – poštenje, delavnost, solidarnost, zaupanje, lojalnost itd. zlorabljenе, je očitno nekaj narobe in upati je, da se bo Slovenija tudi s tem problemom uspešno soočala, kot se je že z mnogimi drugimi problemi v svoji zgodovini.

Sedaj, ko se poletje nagiba k jeseni, je pred nami še nekaj piknikov po slovenskih letoviščih. Opozorili bi vas radi še posebej na Radijski piknik, ki bo letos 22. avgusta, pri društvu Sava v Kitchenerju. Vabimo vas, da se ga v čimvečjem številu udeležite, saj boste s svojo udeležbo finančno pomagali pri vzdrževanju radijske oddaje Glas kanadskih Slovencev, ki Vseslovenski kulturni odbor letno stane okoli 25.000 dolarjev. S svojo prisotnostjo boste dali priznanje tudi številnim prostovoljcem, ki se vse leto trudijo, da se v vaših domovih oglaša slovenska pesem in beseda.

GLASILO

Osrednja revija za Slovence v Kanadi / Main publication for Slovenians in Canada

IZDAJA - VSKO - Vseslovenski kulturni odbor
PUBLISHED By - ASCC - All Slovenian Cultural Committee

NASLOV / ADDRESS
GLASILO KANADSKIH SLOVENCEV:
770 Browns Line, Toronto, ON M8W 3W2
Tel: 416-259-1430

ODGOVORNA UREDNICA / CHIEF EDITOR:
Cvetka Kocjančič
e-mail: CvetkaKocjancic@theslovenian.com

UREDNIČA / EDITOR:
Milena Soršak
e-mail: MilenaSorsak@theslovenian.com

IZVRŠNI UREDNIK / PRODUCTION EDITOR:
Frank Brence
e-mail: FrankBrence@theslovenian.com

ADMINISTRACIJA / ADMINISTRATION:
Sandra Komavli
e-mail: SandraKomavli@theslovenian.com

MARKETING:
Florian Markun
e-mail: FlorianMarkun@theslovenian.com

LEKTOR ZA ANGLEŠČINO / ENGLISH EDITOR:
Richard Vukšinič

DOPISNIKI IN OSTALI SODELAVCI / WRITERS AND OTHER MEMBERS OF THE PRODUCTION TEAM
Anica Resnik, dr. France Habjan, Silva Plut, dr. Anne Urbančič,
Frank Novak, Martin Polanič, Miro Koršič,
Ciril Soršak, Marjan Kolarič

SPLETNA STRAN / WEB PAGE:
www.theslovenian.com

LETNA NAROČNINA - YEARLY SUBSCRIPTION
Kanada - Canada \$30.00, ZDA - USA \$35.00,
Evropa - Europe \$45.00

Uredništvo si prizadeva, a ne sprejema odgovornosti za točnost podatkov. Besedila ne odražajo vedno stališča uredništva.

The editors are making a reasonable effort to provide accurate information, but they assume no liability for the errors or omissions of the writers. Articles do not necessarily reflect the opinion of the editors.

Vsebina

- 2 Uvodne besede
- 4 Slovenski dan 2010
- 5 Naše življenje
- 8 Another Successful year at the Slovenian Summer Camp (Bolton)
- 9 Otvoritev prenovljene dvorane pri društvu Sava
- 10 Slovenian Youth Day
- 11 Marija Tratnik - Osredkar
- 13 Slovenian World Cup Soccer Fans Cheered at Browns Line
- 14 Planica 2010
- 15 Planica Fun-Ed Camp 2010
- 16 Slovenski zbor Megaron v Vancouver
- 18 Poročilo o četrti seji Sveta Vlade RS za Slovence po svetu
- 20 Prvi slovenski evharistični kongres in beatifikacija Alojzija Grozdetja
- 21 100th Birthday Celebration for Mr. Vinko Rožmanec
- 23 Tony Krašovec
- 25 Rudi Kus - 1920 - 2010
- 26 Milan Štefanec - 1946 - 2010
- 27 Njene štiri ljubezni - Portret Francke Seljak
- 28 Lovski vestnik 2010
- 30 Zanesljivo ugodni pobliski iz Južne Afrike
- 31 Novice
- 35 "Stari Ata Science" Says Linden Flower Makes the Heart "Lipa" for Joy!
- 38 At Home in Laval
- 41 Dramska skupina Drežnica
- 42 Spored prireditev

Mladina je naša prihodnost: folklora in šport sta njeni najbolj vidni dejavnosti, preko katerih se utrjuje in krepi njihova pripadnost slovenstvu. Mario Ulčar s pomočniki že dve desetletji zelo uspešno skrbi za športno dejavnost na Slovenskem letovišču – rezultat njegovega prizadevanja pa je iz leta v leto večja udeležba. Na naslovni strani Glasila so najmlajši, ki so se pomerili v nogometu 8. avgusta.

Slovenski dan 2010

Frank Novak

Slovenski narodni dom Lipa Park v St. Catharines je bil v nedeljo, 27. junija prizorišče praznovanja Slovenskega dneva 2010. Več kot 600 rojakinj in rojakov se je zbralo na tej vsakoletni meddruštveni prireditvi pod pokroviteljstvom Slovenskega koordinacijskega odbora Niagara.

Ob 11. uri se je množica ljudi udeležila sv. maše, ki jo je daroval župnik Drago Gačnik. Župnijski zbor, ljudsko petje in sodelovanje predstavnikov slovenskih organizacij vsako leto znova duhovno obogati to zahvalno bogoslužje.

Kulturni program, ki se je začel ob 14. uri, je bil to pot v prostrani dvorani, ki so jo gostje do zadnjega kotička napolnili. Potem, ko je moški zbor Bled zapel državni himni, je vodstvo programa prevzela Ivanka Plut. V prvem delu programa je predstavila častne goste. Sledila sta pozdravna nagovora predsednika društva Lipa Park Borisa Pluta in koordinatorice Magde Razpotnik. Glavni govornik je bil vodja konzervativne stranke Ontario Tim Hudak. Navzoče je nagovoril

tudi veleposlanik Tomaž Kunstelj. Ob tej priliki je predal Francki Seljak priznanje Urada RS za Slovence po svetu za njeno dolgoletno kulturno delo, Francka Seljak in Tone Krašovec sta letos prejela tudi priznanje Slovenskega koordinacijskega odbora Niagara. Posebne pozornosti in zahval pa je bil deležen konzul Boris Jelovšek ob zaključku svojega štiriletnega poslanstva v Kanadi.

V kulturnem programu so nastopili moški zbor Majolka, mešani zbor in mlajša folkorna skupina Soča, ki delujejo v okviru župnije sv. Gregorija Velikega. Društvo Sava se je predstavilo z nastopom otrok Slovenske šole in z recitacijama Marije Prilesnik. Društvo Bled je zastopal moški zbor Bled. Program je popestrila plesna skupina društva Triglav. Ob spremljavi harmonike je nastopil moški kvartet Slovenskega Parka. Gostitelj Lipa Park pa je v program vključil tudi otroke Slovenske šole Lipa Park ter pevki Madison Mikolič in Marinko Žumer. Kulturni program je zaključil Lipa Park z melodijami ansambla Button Box. Kasneje je dramska skupina Drežnica iz Slovenije uprizorila kratko komedijo.

Sledil je družabni del s programom ansambla Bitenc iz Slovenije. Medtem pa je tradicionalna otroška olimpiada znova navduševala mladino.

Ob tej priložnosti je svoje poslanstvo z razstavo zgodovinskega gradiva predstavilo Kanadsko slovensko zgodovinsko društvo. Društvo sv. Jožefa je tudi tokrat sponzoriralo avtobus iz Hamiltona. Skratka, zgodil se je dan, ki združuje in povezuje rojake v tej okolici.

Lahko rečemo, da je 21. Slovenski dan potekal v znamenju brezhibne organizacije, za kar so zaslužni prizadetni člani društva Lipa Park v sodelovanju z Magdo Razpotnik, predsednico Slovenskega koordinacijskega odbora Niagara. Med programom je bila tudi predaja zastave Samu Husiču, predsedniku društva Bled v Beamsville, ki bo gostitelj Slovenskega dneva 2011.

Naše življenje

Anica Resnik

Letošnje poletje je polno sonca... Od časa do časa se zberejo deževni oblaki, ki jih vetrovi podijo po neskončnem nebu in poškropijo suho zemljo in vrtove, da cvetje ne umre in se trava ne posuši.

Ni dolgo od Materinskega dne, ko so se odprla vrata mnogih naših poletnih vasi v novi domovini, kjer po domače, če mogoče s sveto mašo, praznujemo nedelje in najdemo razvedrilo za dušo in telo.

Ena teh najstarejših vasi je Slovensko letovišče. Čez petdeset let je središče našega poletnega bivanja, kulturnih, športnih in zabavnih prireditev, kjer se je včasih zbiralо čez tisoč ljudi.

Slovenski dnevi, prazniki naše narodne zavesti, procesije svetega Rešnjega Telesa, poletni večeri, zahvalni dnevi z vinskimi trgovinami...

Že dvajset let športne igre v julijskih in avgustovih vikendih zbirajo mladino od šest let starosti in odrasle k tekmovanju v raznih športnih panogah.

V tem času je vsakoletno srečanje Slovencev iz Chicaga s kanadskimi prijatelji. Takrat nas prijetno presenetijo mnogi šotori, kjer prenočujejo mladi športniki.

Letošnji slovenski dan 4. julija je bil že 51. praznik naše skupnosti. Od skromnih začetkov v letu 1959 ob prvem bazenu pod

hribom do sedanjega ob kapelici Brezjanske Marije in Baragovem domu poživilja in ohranja narodno zavest starejšemu in mlajšemu rodu. Lep sončni dan je privabil na Slovensko letovišče veliko število ljudi. Program dneva je izvedla Kanadska slovenska skupnost. Svetu mašo je daroval č.g. Ivan Plazar. Popoldanski program pri Baragovem domu je vodil Val Končan. Društvo Slovenski dom in Kanadsko slovensko zgodovinsko društvo sta pripravila v Domu zgodovinsko razstavo.

Ob 19. obletnici slovenske samostojnosti nas je pozdravil veleposlanik RS g. Tomaž Kunstelj, ki je dejal, da si je Slovenija v zadnjih letih kljub nekaterim neidealnim razmeram doma utrnila pot v članstvo mnogih mednarodnih organizacij in s tem povečala svoj ugled v svetu.

Č. g. Toni Burja

Glavni govornik je bil č.g. Toni Burja, ki je v svojem govoru poudaril, da na Slovenskem dnevu slavimo slovenske vrednote, kot

Plesna skupina Mladi glas

so slovenska beseda, slovenska pesem, slovenska zemlja, slovenska zgodovina, slovenska vernost, slovenska dobrota, slovenska delavnost itd., opozoril pa je tudi na negativne nagibe, ki bi se jih bilo treba izogibati. Poudaril je, da ti negativni vplivi že ogrožajo našo domovino in da bi prav zaradi tega morali oživljati spomin na naše vzorne prednike, preproste kmečke matere in očete, ki so marsikaj pretrpeli za dobrobit svojih otrok, pa vse druge, manj vidne ljudi, ki so neposredno ali posredno oblikovali naš značaj.

Še posebej je nagovoril slovensko mladino z besedami: »Za mladino pravimo, da je naša prihodnost, prihodnost vsake urejene skupnosti. Za vas, mladi, je prihodnost odprta, možna vsakršnega napredovanja v dobrem in lepem, pa tudi za nevarnosti, katere morate premagovati in se jih varovati. ...Mladi, vzljubite to, kar ste in kar imate, ter skušajte odkriti še več, ... Prava pot v prihodnost je v svobodni odločitvi za dobro v individualnem življenju in za dobro v skupnosti, ki je kraj druženja, delitve in veselja.«

Odrasle je pozval, naj imajo radi mladino,

kakršna je, v pričakovanju, da bodo tudi mladi odkrili in vzljubili, kar je resnično lepo in dobro, častno in večno. Poustaril je, naj predvsem skrbijo za edinost v skupnosti, ker sicer jim mladi ne bodo verjeli.

V svojem govoru je izpostavil tudi pomen družine, ki je osnovna celica vsake skupnosti, in pomen prijateljstva, ki je osnovna vez, ki ljudi med seboj povezuje.

Simon Pribac, ki je nedavno prišel iz domovine in je urednik mladinskega dela radijske oddaje Glas kanadskih Slovencev, je govoril v imenu mladine o Sloveniji in njenih dosežkih. Pevski zbor Naša pesem (voditeljica Mojca Končan-Dimperio) je spremljal mašo in sodeloval pri kulturnem sporedru. Mladinski folklorni skupini Nagelj (vodi Irena Soršak-Jager) in Nageljčki (vodi Sabina Sečnik) ter plesna skupina Mladi

Pevski zbor Naša pesem

glas ml. (vodi Monika Petrovič-Costa) so v narodnih nošah in ob taktu narodne glasbe poživile program.

Novost letošnjega programa je bil nastop moške pevske skupine (voditelj Val Končan), katerim se je tokrat pridružil tudi g. Toni Burja.

Predsednik VSKO Marjan Kolarič se je v imenu Slovenske skupnosti zahvalil odpravniku poslov v Ottavi g. Borisu Jelovšku, kateremu je potekel štiriletni mandat z enoletnim podaljškom, za njegovo delo in trud pri povezovanju rojakov z matično domovino.

Po končanem formalnem delu programa je nastopil trio Brajda, ki je še dolgo v noč zabaval in vabil na plesišče mlado in staro. Po petdesetih letih je tradicija Slovenskega dneva še živa. Mladina prvega in drugega rodu, rojena v Kanadi, prevzema mesta svojih staršev in razvija slovensko zastavo v Kanadi. Bogu in Brezjanski Mariji hvala za vse slovensko v svobodni demokratski novi domovini.

Boris Jelovšek in Marjan Kolarič

Another Successful year at the Slovenian Summer Camp (Bolton)

Laurie Ulčar

As summer draws to a close, we've had yet another fantastic summer filled with laughter, fun and friendship. The success of our summer sports is a result of the hard work and positive attitude of many people. We have lots of volunteers who come out to help create a wonderful atmosphere for the participants every year. As well, the parents who take the time to bring their children up to the Slovenian Farm and, of course, these weekends would not be a success without the players themselves! We were very fortunate that even the weather cooperated with us this summer!

The excitement for the weekend begins as soon as the players register online, where they can see that all their friends from the "farma" have also signed up. The anticipation builds once the teams, schedules and extra activities are posted on the website – now the players can see all the fun that is in store for them on their weekend! There are various activities planned throughout the summer on the different sports weekends, including movie nights, čevap dinners, different bands, fireworks and many other thrilling events.

However, the fun doesn't end there! The playgrounds are always open, as well as the bocce courts, volleyball court and the swimming pool that are always popular attractions for players and parents alike. Each year the weekends become more popular, with more families pitching their tents, camping for the weekend and joining

in the sing-a-long with the accordion players.

This year we are celebrating 20 years of youth sports at the Slovenian Summer Camp (Bolton). We welcome all players of Slovenian descent from near and far. We have had participants from as far away as Nova Scotia, Arizona and Slovenia. If you are planning a trip to Toronto, the schedule of events for the summer is posted on the camp website in early January so that you can plan your vacation accordingly.

www.sloveniansummercamp.com

There are approximately 350 players every year split into 7 tournaments and various age groups. Each player gets a t-shirt, Saturday lunch as well as a trophy. This is all made possible because of you: the participants, parents, volunteers and of course our generous sponsors.

We can't wait to see you up at the farm next summer – we guarantee a good time with plenty of sun, laughter, and fun and, of course, both old and new friends.

Our youngest athletes in action at the Slovenian Summer Camp (Bolton)

Otvoritev prenovljene dvorane pri društvu Sava

Slovensko društvo Sava iz Breslaua se je lani lotilo obsežnega projekta: prenove svoje društvene dvorane in dozidave prizidka. Z veliko truda, prizadevnosti in prostovoljnega dela, pa tudi ob finančni podpori organizacije Trillium Foundation, so svoj plan letos 20. junija, uresničili, ko so prenovljeno dvorano odprli. To je bil pravi praznik za vse člane in ljubitelje njihovega letovišča, zato so ta dogodek zaznamovali s kulturnim programom in slavnostnim piknikom.

Popoldanski program se je začel z blagoslovom, ki ga je vodil hamiltonski župnik Drago Gačnik, nato je sledilo rezanje traku ter nastop otrok, ki jih je za to priložnost pripravila Magda Razpotnik. Sledili so govorci častnih gostov; veleposlanika RS g.

Tomaža Kunstlja, predstavnice organizacije Trillium Foundation ter lokalnega župana.

Ob tej priložnosti so izročili priznanje učenki slovenske šole Veroniki Košir,

*Tjaša Škof, Veronika Košir, Marija Prilesnik
in Magda Razpotnik*

ki že nekaj let obiskuje slovensko šolo, ki deluje v okviru društva Sava.

Za odlično glasbo in dobro razpoloženje je poskrbel ansambel Bitenc iz Slovenije.

Mariji Prilesnik in celotnemu odboru društva Sava gre velika zahvala za njihovo predanost slovenstvu, ki jim je bila vzpodbuda, da so tudi v teh kriznih časih uspeli izpeljati finančno tako zahteven projekt.

Slovenian Youth Day

V prejšnji številki smo bežno omenili Slovenski mladinski dan, ki si vsekakor zasluži veliko več pozornosti, saj je uspeh te prireditve, ki je zaznamovala začetek letošnje poletne sezone, presegel pričakovanja samih organizatorjev, ki so zaradi velikega zanimanja že začeli razmišljati, da bi se iz tega lahko razvila tradicionalna prireditev, ki bi privabila k sodelovanju različne slovenske mladinske organizacije v Torontu. Dejstvo, da so bili celotna zamisel, izvedba in odličen dokumentarni video o njej delo naše mladine, pa je še posebej pohvale vredno, saj dokazuje, da vključevanje otrok v slovensko skupnost krepi vezi, ki ostanejo in na katerih je moč nadgrajevati, ko mlajše generacije prevzemajo vodstvene pozicije v slovenskih društvih.

Slovenski mladinski dan je organiziralo športno društvo Slovenija iz Toronto. Ideja zanj se je porodila predsedniku Janiju Pušiču že pred štirimi leti, ko je postal predsednik tega društva in je razmišljal, kako bi mladino navdušil za športno dejavnost in na ta način povečal sodelovanje med mladinskimi organizacijami.

Jani Pušič je odraščal v družini, kjer je bilo samo po sebi umevno, da je slovenstvo vrednota, ki jo je treba v Kanadi ohranjati in prenašati iz roda v rod. Za razliko od očeta Johna Pušiča, strica Martina in tete Majde, ki so desetletja posvetili slovenski narodnozabavni glasbi, je Jani sprejel vodilno vlogo v športnem društvu, kamor se je vključil kot zavzet nogometaš.

Letos je realiziral svojo ambiciozno zamisel, da bi v nogometno tekmo vključili tudi druge slovenske organizacije in jo

takorekoč spremenili v Slovenski mladinski dan. "Misel, da bi vključili folklorno skupino Mladi glas, se je porodila čisto spontano, saj sem tudi sam včasih plesal v tej skupini, pa tudi ženo sem si izbral iz vrst plesalk," ponosno pove Jani. "Potem sem pomislil, da bi bilo lepo, če bi zbor Mladi rod zapel himno, in tako smo tudi njih uvrstili v program. Da ne bi bili skavti prikrajšani, smo jim namenili vlogo zastavonoš. To je bila tudi priložnost, da slovenski športniki v Kanadi opozorimo svoje ljudi in širšo kanadsko javnost na uvrstitev slovenske nogometne ekipe v svetovno prvenstvo. Uspeh je bil veliko večji, kot smo pričakovali, prav tako obisk te prireditve, saj je bilo na tribuni okoli 500 gledalcev in verjetno bi jih bilo še veliko več, če ne bi ves dan močno deževalo. Na srečo pa je tik pred začetkom dež ponehal in vzdušje je bilo enkratno."

Organizatorji Slovenskega mladinskega dneva so poskrbeli tudi za to, da je bila prireditve dobro dokumentirana in preko sodobnih medijev posredovana širšemu krogu Slovencev. Producentka dokumentarnega video posnetka, ki je dosegljiv na You Tube, je Janijeva sestrica Sarah.

Marija Tratnik - Osredkar

Anica Resnik

*Mara in Frank
Osredkar*

Rodila se je 12. marca 1925 v Šentpetru pri Novem mestu na Dolenjskem. Njeno zgodnjo mladost v kmečki družini petih sester in štirih bratov je pretresla očetova smrt, ki mu je po nesreči pri domačem delu in kratki bolezni vzela življenje.

Ob vzorni in verni materi, ki je ostala sama na kmetiji, so se oblikovali značaji njenih otrok, ki so odraščali v pridne in poštene Slovence. Marija, ki je v naši skupnosti poznana z imenom Mara, je po osnovni šoli že lela višjo izobrazbo, da bi kot zdravnica pomagala svojemu ljudstvu. Na kmetiji ni bilo dovolj denarja, na obzorju so se zbirali temni oblaki prihodnje vojne... Odšla je k teti šivilji in na tečajih pridobila potrebno znanje šivilje.

V času komunistične revolucije je bilo njeno življenje v nevarnosti. Mlado, verno dekle, članica Katoliške akcije, se ni več vrnilo domov. Po koncu vojne je našla varno zavetje pri dobrih ljudeh in po dolgi, samotni poti zapustila domovino ter v letu 1946 prispela v begunsko taborišče Spittal ob Dravi. Kmalu je našla delo pri avstrijski družini v Šmihelu pri Piberku, kjer je mlada dekleta učila šivanja. Počasi

je prihajal mir in red v deželo. Stotisoči beguncev, brezdomcev so polnili taborišča širom Evrope, med njimi tisoči Slovencev v Avstriji in Italiji. Organizacija ZN je ustanovila UNRO, ki je prevzela skrb za preživetje tega ljudstva. V letu 1947 so se odprla vrata v svobodni svet – v Kanado, Argentino in ZDA. Novica je dosegla tudi Maro v Šmihelu. Vrnila se je v taborišče in se prijavila za Kanado.

Leta 1949 je prišla v Toronto in se pridružila mladi slovenski begunski skupnosti. Po enem letu obveznega dela pri torontski družini treh otrok je našla prvo stanovanje pri Platnarjevih. S prihodom sestre Slavke in Ivanke Smrtnik se je začel v skupnem domu nov čas. Z osnovnim znanjem angleščine je morala iskati delo in zaslužek v različnih podjetjih, zadnjih deset let svoje delovne dobe je bila zaposlena v trgovini oblek Lipton.

Ko se je s prihodom lazarista dr. Jakoba Kolariča osnovala slovenska cerkvena skupnost, se je začel čas novih srečanj, prijateljstev, prvih porok in začetkov novih družin. Tam je Mara srečala svojega bodočega moža Franka Osredkarja in se v letu 1953 z njim poročila. V srečnem zakonu jima je Bog poslal hčerko Mirjam, ki je danes mati petih deklet, posvojena hčerka Jackie pa ju je razveselila z dvema vnuknjama. Z vztrajnostjo in disciplino si je Frank na Osrednji tehnični šoli v Torontu pridobil naslov arhitektskega dizajnerja in si tako zagotovil primerno zaposlitev.

Poleg vsakdanje službe in družine je

Mara pri poučevanju šivanja

Mara ves svoj prosti čas darovala slovenski skupnosti. Sodelovala je pri nabiralnih akcijah za gradnjo obeh slovenskih cerkva v Torontu. Leta 1958 sta se z možem preselila v New

Toronto in z različnimi deli pomagala župniku Janezu Kopaču pri ustanovitvi nove župnije Brezmadežne. Frank je bil član cerkvenega odbora, Mara pa je skavtom in skavtinjam šivala rutice, okrasila okna v dvorani z zavesami, bila izmenoma predsednica KŽL osem let in kot članica sodelovala pri vseh akcijah in zbiranju pomoči misijonarjem in bogoslovcem v Sloveniji, Argentini, Afriki in Vietnamu. V času gradnje starostnega doma Lipa je okoli stokrat pripravila kosila za prostovoljce.

Imela je čas za šivanje poročnih oblek. S Francetom sta osebno vzdrževala štiri bogoslovce v Sloveniji in enega v Vietnamu,

ki je sedaj učitelj v semenišču. Z Ludvikom Stajanom sta priredila trinajst Koroških večerov v pomoč Mohorjevi družbi za koroške slovenske študente.

Leta 2008 sta vso svojo družino peljala na izlet v Slovenijo, kar jim bo ostalo v nepozabnem spominu.

Mara je ob svoji 85 letnici zadovoljna s svojim delom, Bogu in Mariji pa hvaležna za življenje, varstvo in pomoč.

Vršič, Slovenija 2008

Slovenian World Cup Soccer Fans Cheered at Browns Line

Brian Potočnik

The Slovenian community in Canada hovers around the 36,000 mark. The community is dwarfed in comparison to some of the soccer powerhouses in the world, such as Italy, Portugal and England. The “Church Hall” at Brown’s Line became the home base for Slovenia supporters during the World Cup Group Stage as hundreds of fans took an early lunch to gather and watch on the big screen and even enjoy a beverage or two. As the World Cup’s smallest nation and having gone winless in their previous World Cup appearance in 2002 there was little to no expectations for Slovenia to advance to the knockout stage of the tournament. While in the end they were unable to advance, Slovenia came agonizingly close. In their first game, a win over Algeria made history and they notched their first ever win in a World Cup. This set off celebrations at Brown’s Line as fans spilled out of the hall and onto the street to celebrate, stopping traffic and waving flags. News cameras ran the celebrations on the evening news that night as Slovenia was officially on the World Cup map. The excitement of winning their first game saw another huge crowd gather on a Friday morning at Brown’s Line to hopefully witness another win which would have sent Slovenia into the Round of 16. Despite a 2-0 first half lead we all left the hall with an empty feeling of defeat as the United States battled back to draw 2-2, and actually could have easily won the game if not for a blown call by the referee

Brian Potočnik

on the would be game winner by the USA. As every game had so much meaning, the hall was quiet with tension at every play, except for the odd ohhh and awww at Slovenian scoring chances and sighs of relief when our goalkeeper made a save. Heading into the final game, Slovenia still

lead Group C, however a loss to England combined with extra time dramatics by the Americans over Algeria eliminated Slovenia from the 2010 competition. As Canadian-Slovenians we could hold our head up high as Slovenia had exceeded any of the expert’s expectations and had let the world know that they were for real on the global soccer stage. It became bonding experience for Slovenians across Toronto that had made Brown’s Line home for those couple of weeks. Old friends met again, cheered and celebrated together to cheer on the old country. You could see on the faces of everyone there that they knew it was something special. The World Cup comes around every four years, but as fans, we all knew that for Slovenia it could be a chance of a lifetime. Anyone who owned a piece of Slovenian clothing was wearing it, and those who didn’t quickly bought up the limited amounts of official national team kits, T-shirts and car flags. The Brown’s Line parking lot was a sea of Slovenian flags every game day. Although in the end they fell short of advancing, we as fans could say with confidence, see you in 2014, same time, same place.

Planica 2010

Frank Brence

Za tiste, ki našega društva še ne poznajo, naj povem, da smo Lovsko in ribiško društvo Planica ustanovili maja 1976. Imamo okoli 1000 akrov (400 hektarov) veliko zemljišče vzhodno od mesteca Bancroft. Članstvo je omejeno na 80 članov, to se pravi 80 družin, zato jih je trenutno 12, ki bi se radi včlanili, na tako zvani 'čakalni listi'.

S pikniki smo začeli že leta 1977 na Civic Holiday, ki je vsako leto prvi ponedeljek v avgustu. Po naši tradiciji piknik prirejamo vsako leto na isti čas. Letošnji piknik je potekel v najlepšem vremenu.

Udeležilo se ga je veliko članov z družinami in prijatelji. Okoli obeh domov je zraslo veliko šotorov in tudi nekaj počitniških prikolic je bilo zaparkiranih. Obiskovalci so prišli od blizu in daleč. Šestdeset članov Slovenskega društva iz Ottawe je v organizaciji njihovega predsednika Ivana Bračko prišlo z avtobusom in osebnimi avtomobili. Drugi so prišli iz oddaljenih krajev: Sarnije, Kitchenerja, Waterlooja, Midlanda, Bellevillea, Trentona

Sprejem gostov iz Ottawe

Nageljček za vsakega na avtobusu

in iz Clevelandja. Tudi iz Slovenije jih je bilo nekaj, ko so se med obiskom pri sorodnikih v Torontu in v Ottawi že leleli udeležiti našega piknika.

V nedeljo se je začel program s sv. mašo. Tako smo začeli že leta 1977, ko je prvo sv. mašo na našem letovišču daroval sedaj pokojni g. Časl. Takrat je bila maša na prostem, ker še ni bilo prostora pod streho,

Trije duhovniki:
Toni Burja, Miro Turk in John Nosan

sedaj je vedno v dvori Doma II.

Letos smo bili zelo srečni, ker so maševali kar trije duhovniki: g. Miro Turk, ki je na obisku iz Slovenije, g. Toni Burja, župnikov asistent pri obeh slovenskih župnijah v Torontu, in naš redni duhovnik g. John Nosan, ki je takorekoč zrasel na Planici, kjer je njegov oče član že od začetka. Tudi John je član in sedaj on skrbi, da imamo na Planici sv. maše in si vsako leto uredi svoj čas tako, da lahko mašuje.

Za razvedrilo je, kot že več let poprej, poskrbel "Branko - One Man Band". Razpoloženje je bilo zelo veselo; nekateri so plesali do zgodnjih jutranjih ur.

Hello Ivan and Maria,

We had a wonderful day yesterday and we just had to say “thank you” again. Frank and I really appreciate the time and effort required in organizing such outings. We got to visit with so many folks yesterday that we were busy the whole afternoon.

In addition, the people at Planica/Bancroft who organize the picnic certainly outdid themselves this year. We were so warmly received and truly made to feel welcome and “at home.” The corsages are a very special touch, along with coffee and dessert - who could ask for more. I should add, it kept getting better as the day progressed!

If you would send me a name and email address for the President, I would like to express our “thanks” to him and the committee.

Once again, thank you for all your efforts on our behalf!

Janet & Frank

*****

S prav lepim pozdravom

Tudi jaz se zahvaljujem v imenu slovenskega društva v Ottawi za lep sprejem, odlično hrano in seveda dobro družbo - celotno atmosfero.

Ivan Bračko

Planica Fun-Ed Camp 2010

Stella Ponikvar

Planica Fun-Education Camp was started almost 20 years ago by Irene Bric, a high school science teacher, when her boys were young. Irene along with Mary Brence, who also had some young children, organized

“fun and educational activities” while they were spending time at Planica. Every year the parents who signed up their children for this, one-week-long, summer-camp were helping with set ups, preparation of snacks, driving for various outings and getting the children to camp on time etc. About six years ago Irene handed the responsibility of running the camp to Greg Dolenc. The theme this year was sports. The children had great fun learning and playing badminton, volley ball, soccer, archery, ultimate frisbee and more. Greg’s mom, Draga Dolenc led exercises before the program each morning, and with parents’ help cooked lunch and dinner through the week, not just for the 32 children that attended, but also for the parents who helped with activities and kitchen duty. Nancy Tregguno-Ponikvar taught the children Slovenian and English songs for Mass on Sunday, which was co-celebrated by Father John Nosan, Father Toni Burja and Father Mirko Turk. Both Saturday and Sunday there was feasting on good food and dancing to Slovenian music for all including a bus load of visitors from Ottawa. The children sold tickets for the annual raffle held Sunday afternoon in support of the camp, which runs Monday to Friday, the week before Civic Holiday/Simcoe Day. There was a festive mood throughout the weekend.

Participants at 2010 Fun-Ed Camp

Slovenski zbor Megaron v Vancouvruru

Silva Plut

Komorni zbor Megaron iz Ljubljane je letošnje poletje med 6. in 10. julijem nastopal na mednarodnem tekmovanju pevskih zborov v Powell Riverju, v Britanski Kolumbiji. Tu namreč vsako drugo leto priredijo tekmovanje in v zadnjih letih so se ga udeležili že trije slovenski pevski zbori. Vsi so dosegli lepe uspehe, a zbor Megaron je odlično nadaljeval to tradicijo in se uvrstil na prvo mesto v kategoriji 'ljudska pesem' in na drugo mesto v kategoriji 'mešani zbori'. Še posebno je zbor ponosen na zmago v kategoriji ljudske glasbe, kjer ponavadi zmagajo zbori iz bolj eksotičnih dežel z živopisanimi kostumi, privlačnim plesom in ritmično bogato glasbo. Za to priložnost je dirigent zbora pripravil zanimiv splet

ljudskih pesmi iz različnih koncev Slovenije, s katerim so navdušili tako zahtevno žirijo kot sodelujoče zbole in seveda publiko.

Zbor od njegove ustanovitve leta 2003 vodi Damjan Močnik, umetniški vodja glasbenih dejavnosti v Zavodu sv. Stanislava v Ljubljani. Sestavlja ga nekdanji pevci te katoliške gimnazije, ki prihajajo iz različnih delov Slovenije. V svojem sedemletnem delovanju je prejel mnogo nagrad in priznanj, med drugim zlato plaketo na festivalu Naša pesem v Mariboru aprila letos. S tem dosežkom se je uvrstil med najboljše slovenske zbole.

Pred svojim odhodom v Powell River so se pevci ustavili tudi v Vancouvruru in zapeli pri maši v vancouververski katedrali Holy

Rosary. Tehnično dovršene in občuteno zapete pesmi z latinskimi in slovenskimi besedili so na vdušile polno cerkev poslušalcev. Odmevna je bila skladba *Regina Caeli*, katere skladatelj je sam dirigent Damijan Močnik. Zboru so glasno zaploskali tudi po kratkem koncertu slovenskih pesmi, ki so bile zapete po zaključenem bogoslužju.

Naslednji dan je zbor nastopil v našem Slovenskem domu. V dvorani se nas je zbralo približno 80 in vsi smo z veseljem poslušali enourni koncert. Zvrstile so se slovenske narodne in nekatere druge pesmi, večinoma modernejšega sloga, ki jih je zbor pripravil za tekmovanje na festivalu. Program se je zaključil z izmenjavo daril, predsednik Slovenskega društva Joe Herceg pa se je tudi zahvalil pevcem za nastop ter jim zaželel srečo na tekmovanju. Navdušeni smo bili nad prelepm petjem, pa tudi nad dostopnostjo in prisrčnostjo pevcev, ki so po večerji še spontano zapeli in zaplesali.

V Powell River so se pevci namenili takoj naslednji dan. Kraj se nahaja na obali Sunshine Coast in je oddaljen od Vancouvra nekaj ur vožnje po kopnem in po morju. Kljub odmaknjenosti od večjih središč se svetovno priznana tekmovanja vrhunskih

Zbor Megaron v Vancouvru

zborov vršijo tu že od leta 1984. Mesto lepo poskrbi za svoje mlade goste ter za številne obiskovalce, ki se jih nabere tudi do 1200. Zbori izven Severne Amerike dobijo prenočišče pri domačinih, kjer so gostoljubno sprejeti.

Na letošnjem tekmovanju se je pomerilo 28 pevskih zborov. Poleg kanadskih so med drugimi nastopili tudi zbori iz Avstralije, Japonske, Tajvana, Danske, Ugande, Filipinov in Nove Zelandije. Pevci z vseh koncev sveta so imeli tukaj enkratno priložnost za druženje s sebi podobnimi glasbeniki. Poleg tekmovanj so koncertirali, se udeleževali zborovskih delavnic in družabnih prireditev ter si ogledali znamenitosti pokrajine. Tekmovanja so potekala tudi v solo petju. Tudi tu sta se dobro izkazala dva slovenska pevca, člana zbora Megaron. Martin Logar je zasedel prvo in Andrej Emanuel Cotman drugo mesto v svojih kategorijah. Čestitamo vsem k lepemu uspehu!

Poročilo o četrti seji Sveta Vlade RS za Slovence po svetu

Stane Kranjc

V Ljubljani se je 6. julija 2010 vršila seje Sveta Vlade RS za Slovence po svetu, ki so se je poleg predsednika vlade Boruta Pahorja, ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Boštjana Žekša, ministra za zunanje zadeve dr. Samuela Žbogarja, ministra za šolstvo in šport dr. Igorja Lukšiča ter predsednika Komisije DS RS za mednarodne odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Mira Petka udeležili predstavniki Slovencev po svetu (člani Sveta) iz Argentine, Avstralije, Bosne in Hercegovine, Kanade, Kitajske, Nemčije, Srbije in ZDA ter vrsto vabljenih posameznikov, med drugimi tudi ministrica za kulturo Majda Širca, Vinko Otoničar, predsednik Komisije DS RS za mednarodne odnose in evropske zadeve ter predstavniki Svetovnega slovenskega kongresa, Slovenske izseljenske matice, Slovenije v svetu in Rafaelove družbe.

Predsednik Borut Pahor je v svojem pozdravnem nagovoru povedal, da mora Slovenija pridobljeni ugled izkoristiti tudi za položaj Slovencev, ki živijo zunaj Slovenije in poudaril, da lahko Slovenci, ki živijo v tujini bistveno prispevajo s svojimi nasveti in predlogi.

Kot predstavnik kanadskih Slovencev sem povedal, da slovenska skupnost v Kanadi lepo napreduje in da se v društveno življenje vključuje vedno več mladine druge in tretje generacije. Zahvalil sem se Sloveniji za pomoč slovenskim šolam in nekaterim društvom. Opozoril sem na probleme, ki jih čutijo tudi Slovenci po drugih državah, in izrazil željo po poenostavitevi pridobivanja slovenskega državljanstva,

poenostavitevi zakonodaje dedovanja, izboljšanje postopka volitev oziroma referendumov, o katerih je narod po svetu zelo slabo obveščen. Predsednik Pahor se je strinjal, da v kolikor gre za ovire, bi jih bilo potrebno odpraviti.

Minister Boštjan Žekš je povedal, da razume težave pri pridobivanju slovenskega državljanstva, da pa obstaja več poti, po katerih je državljanstvo mogoče pridobiti. Nekatere spremembe, ki so potrebne, se že v postopku, vendar je že podatek, da je rešenih približno 90% vlog za pridobitev državljanstva, spodbuden.

V nadaljevanju sem odprl tudi vprašanje vrnitve slovenskih arhivov, ki so ostali v lasti bivše Jugoslavije. Predsednik Pahor je odgovoril, da tudi on želi, da se arhivi vrnejo. Minister Žbogar je dejal, da ima RS v Beogradu prost dostop do tega arhiva, vendar do dejanskega prenosa še ni prišlo in da dogovori o tem še potekajo. Glede arhivov v Kanadi je predlagal, da naj ta problem uredi slovensko veleposlaništvo v Ottawi.

Vprašanje arhivov je sprožil tudi Florijan Avser iz Avstralije, ki je mnenja, da bi bilo potrebno urediti vprašanje arhivov po celiem svetu ter da je potreben enoten program, ki bi ga bilo možno uporabljati na vseh računalnikih in prevesti v več jezikov. Menil je, da v kolikor kmalu ne postavimo neki sistem, tvegamo izgubo teh arhivov. Ministrica Majda Širca je pritrdila, da so arhivi banke spomina in da so ena prioritetnih nalog RS. Pojasnila je, da je za sprejem na Vladu že pripravljena strategija, s katero se določajo standardi in pogoji glede hrambe arhivskega gradiva.

Izrazil sem tudi željo, da se v zapisnik te seje

zapiše podatek zakona o trajanju mandata članov Sveta za Slovence po svetu ter podatek o številu rešenih vlog za pridobitev državljanstva oziroma možnosti, ki jih zagotavlja slovenska zakonodaja za pridobitev državljanstva RS.

Minister Žekš je povedal, da je pripravljen predlog sprememb zakona, s katerim bi se mandate članom Sveta omejil na 5 let. V zvezi s postopki pridobivanja državljanstva pa bo Urad pripravil analizo, s katero naj bi ugotovili, kje in zakaj se postopki ustavlajo. Dodatno k temu bodo pripravljena navodila za ravnanje v postopkih za pridobitev slovenskega državljanstva.

Andrej Fink iz Argentine je povedal, da je še vedno aktualno vprašanje zastopstva Slovencev v Državnem zboru, ki živijo v tujini. S tem so se strinjali vsi člani Sveta RS. Glede napovedi novega zakona o Slovencih zunaj RS je izrazil željo, da pri njegovem mandatu sodelujejo. Dodal je še, da je treba omogočiti bolj živ pretok med diasporo in univerzami. Predsednik Pahor je pojasnil, da je predlog glede zastopstva v Državnem zboru obnovljen, da pa je za njegov sprejem potrebna 2/3 večina.

Minister Žekš je dodal, da se na Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu že oblikuje seznam znanstvenikov in strokovnjakov slovenskega rodu z namenom, da se jim omogoči sodelovanje tudi s slovenskimi univerzami.

Peter Mandelj je omenil začetek slovenskega pouka v Geelongu in 50. obletnico Slomškove šole v Melbournu. Dejal je, da je potrebna dodatna vzpodbuda za večjo koordinacijo, komunikacijo, promocijo in sodelovanje med samimi društvi in Slovenijo.

Ivan Kamin iz New Yorka je omenil, da je bila leta 2008 v New Yorku ustanovljena fondacija "Slovenija 4 you", ki omogoča, da pod

svoje okrilje sprejemajo tudi druge organizacije. Pojasnil je tudi pomembnost cerkve sv. Cirila in Metoda ter pričetek pouka slovenskega jezika.

Ivan Ribič iz Clevelanda je izpostavil potrebo po seminarjih in izrazil željo, da bi revija za Slovence po svetu vsebovala več člankov v angleškem jeziku. Dejal je, da je revija SINFO dobro sprejeta v ZDA in da želi, da bi prejeli več izvodov. Dodal je, da je potrebno narediti več za povezavo in koordinacijo društev.

Janez Pucelj iz Nemčije je dejal, da je informiranost o Slovencih po svetu v Sloveniji slaba. Opozoril je na probleme pri postopkih denacionalizacije in na birokratske ovire na splošno. Dodal je, da Slovenci v Nemčiji želijo biti prisotni pri sprejemanju sprememb in nastajanju novega zakona o Slovencih v tujini. Tone Mizerit je dejal, da je Slovenska skupnost v Argentini zelo aktivna, posebno mladinske organizacije. Marija Grbic je poročala, da so v Srbiji dobili učitelja slovenskega jezika, da pa potrebujejo še enega za področja BIH. Opozorila je, da so prostori društva premajhni, zato bi želeli, da se v Banja Luki odpre Slovenski center, ki bi združil vsa društva, šole slovenskega jezika, poslovni klub in konzularne pisarne.

Ob zaključku se je Minister Žekš strinjal, da je stikov med Slovenci po svetu in Slovenijo premalo in da je treba narediti premike tudi v tej smeri. Omenil je, da se za naslednje leto pripravlja program prireditve tudi na lokalni ravni, in da to nameravajo nagraditi z enotnim vseslovenskim srečanjem na Bledu, na katerega naj bodo povabljeni vsi Slovenci iz sveta in Slovenije.

Stane Kranjc
Član Sveta Vlade RS za Slovence po svetu

Prvi slovenski evharistični kongres in beatifikacija Alojzija Grozdeta

Nedelja, 13. junija 2010, bo s posebnimi črkami zapisana v zgodovino Cerkve na Slovenskem, ki je v Celju na nogometnem stadionu obhajala Slovenski evharistični kongres. Vodil ga je papežev odposlanec vatikanski državni tajnik kardinal Tarcisio Bertone, ki je ob tej priložnosti razglasil mučenca Lojzeta Grozdeta za blaženega.

Stadion Arena Petrol, posebej za to priložnost okrašeno prizorišče največje verske manifestacije, od daljnega leta 1935, ko je v Ljubljani II. evharistični kongres pritegnil več kot 100.000 ljudi, se je začel polniti že zgodaj zjutraj. Verniki so prišli z vseh koncov Slovenije, pa tudi iz sosednjih držav, iz BiH, Srbije, Argentine, Kanade, Nemčije, Belgije. Organizatorji so našteli 410 avtobusov in osem vlakov. Pričakovali so udeležbo 25.000 vernikov, a je število udeležencev močno preseglo njihova pričakovanja, saj je bilo pod žgočim soncem na stadionu okoli 26.000 vernikov, pred stadionom pa še kakih 6.000. Po številu udeležencev je tako to eden najbolj množičnih dogodkov v zgodovini samostojne Slovenije ozziroma najštevilčnejši dogodek po drugem obisku papeža Janeza Pavla II. leta 1999.

Kongres se je začel z uvodnim programom,

petjem in pričevanji. O pomenu evharistije in o ljubezni do revnih je pričeval tudi slovenski misijonar Pedro Opeka. Posebej slovesen je bil tudi prihod milostne podobe Marije Pomagaj z Brezij na stadion. Romanje Marije na tokratni kongres je zgodovinski dogodek, saj je njena podoba šele četrtič zapustila svoje mesto v baziliki.

Evharističnega kongresa se je udeležilo tudi veliko mladih; za njihov glasbeni okus je pred dveinpolurno evharistično daritvijo poskrbelo vrsta glasbenih skupin, med samim bogoslužjem pa je pelo okoli 1300 pevcev iz 35 cerkvenih zborov. Pri bogoslužju je bilo navzočih 750 duhovnikov in več kot 400 ministrantov.

Evharistični kongres, ki je potekal pod gesлом Evharistija – kruh za življenje, je imel tri sporočila, ki so še posebej primerna za ta čas, ko so občečloveške vrednote v krizi, ne samo v Sloveniji, ampak povsod v svetu. V krizi so tudi krščanske vrednote, zato Cerkve s takimi manifestacijami poskušajo obnoviti Cerkev, kar posredno vpliva tudi na prenovo družbe.

Po besedah ljubljanskega metropolita dr. Antona Stresa je prvo sporočilo, da bi verniki razumeli sveto mašo kot resno stvar ozziroma da kristjani brez sv. maše ne morejo obstajati, drugo sporočilo se nanaša na dolžnost do pričevanja za katoliško vero in tretje sporočilo, ki v ospredje postavlja leto 2011 kot leto solidarnosti, dejavne ljubezni in družbene odgovornosti

Kongresa so se sicer udeležili nekateri politiki, vendar nihče iz državnega političnega vrha.

100th Birthday Celebrations for Mr. Vinko Rožmanc

Anne Urbančič

An excited hush falls on the room where about a hundred people have gathered. Mary Rožmanc has just announced that her father and sister have arrived. The door to the hall of Our Lady of the Miraculous Medal Parish on Brown's Line opens slowly and Vinko Rožmanc enters with his daughter Julie. His gait and strength are those of a man much younger than he is, but in fact, the merrymakers who suddenly erupt in happy shouts of "Surprise, Surprise" have come together to celebrate the hundredth birthday of the special guest.

At first truly taken aback, Mr. Rožmanc soon joins warmly in the festivities in his honour. Guest after guest approaches with congratulations and good wishes. Toasts are made to his health. The crowd, enjoying the excellent meal and wine, shares memories of Mr. Rožmanc. Some guests have known him for many, many years, others for less time. But the story they tell is of a very special man: friend, father, husband, godfather and

uncle. They all paint a portrait of a man who for sixty years and more has contributed significantly to the Slovenian Canadian community in Toronto.

Born in 1910 in the village of Ljubgojna, near Ljubljana, Vinko Rožmanc was the third of five boys. In May 1945, he was forced to leave his beloved Slovenia, still wearing his old work clothes and worn down footwear. He ended up in Klagenfurt (Celovec) Austria, where he worked daily on farms and in the refugee kitchen. Numerous long-lasting friendships began in the camp. He jumped at the chance to move to Canada to become a lumberjack for Abitibi Lumber in the forests near Geraldton. There Mr. Rožmanc discovered a delicious dessert which to this day he considers a "*nebeška jed*": apple pie.

Lumberjacks worked 8 hours each day for six days a week; he was paid for seven days of work a week at an hourly rate of a \$1.00 an hour in appreciation of his strength and skill as a lumberjack. He was admired for the fact that together with his partner he could cut 160 logs and two cords of wood measuring two meters long, one meter high and 1.2 meters wide.

Vinko Rožmanc came to Toronto around 1950. He found employment with a Slovak contractor laying sod. Each morning he would take the bus and streetcar and travel two hours with three exchanges to get to his boss' house. From there they drove to the farms where they collected the sod. For

three years, he worked 6 days a week, 83 hours in a week; each fall he returned to work in the bush. Later he found employment at the A.R. Clarke and Co. leather factory, near the lake off Carlaw Avenue.

In 1957 he met Paula Razbornik, and a few months later they were married at Our Lady Help of Christians Church in Toronto, which Mr. Rožmanc had helped build. Together they lived in various parts of Toronto until 1964 when they bought their first house. Then, in 1968, the house was expropriated and the family moved again to the home where he lives with his daughters, Mary and Julie. Paula, sadly, passed away in 2008.

Many guests step to the microphone to add their own special recollections to the stories about Mr. Rožmanc. They speak of his love of home and family, of his loyalty to friends, and of his deep feeling for Slovenia.

On every table there is a copy of Prešeren's poem, one Mr. Rožmanc holds dear:

*O Vrba! srečna, draga vas domača,
kjer hiša mojega stoji očeta;
de b'u kažeja me iz tvoj'ga sveta
speljála ne bilà, golj'fiva kača!*

Later that evening, an additional surprise awaits him. His great nephews, Marko and Janez, arrive from Slovenia bearing greetings and some unique and meaningful gifts. When Mr. Rožmanc visited Slovenia in 1993, Marko, then 13 years old, remembered his great uncle saying that one is a true Slovenian when one has climbed Mt Triglav. Mr. Rožmanc had added that on his next visit to Slovenia he would do just that. On the weekend before the celebration, Marko and Janez went mountain climbing in his honour and presented their great uncle with a rock from Mt. Triglav as well as a very specially decorated *kolač* their mother baked for the occasion and a replica of a hay wagon that he would have used on the farm.

To Mr. Vinko Rožmanc, sincere congratulations on the occasion of your 100th Birthday. We all join in wishing you many more years of health and happiness.

Tony Krašovec

Marinka Žumer

Tony Krašovec

Vsa moja generacija je znala na pamet pesem »Mary se predstavi«, ki smo se jo učili v šoli. Bolj kot vse druge pripovedi o Slovencih, ki so šli v daljno Ameriko, da bi dobili delo, se nas je dotaknila prav ta pripoved 14-letne deklice iz Detroita, ki s hrepenenjem govori o prelepi domovini svojih staršev, o Sloveniji, ki je ni še nikoli videla.

Takrat si nisem mogla misliti, da se bom kdaj v živo srečala s kom, ki je doživel podobno zgodbo kot Mary.

Tony Krašovec je bil rojen v Chaput Hughes, v majhni rudarski vasici v Severnem Ontariu, blizu jezera Kirkland. Njegov oče, ki je bil doma na Blokah pri Cerknici, je leta 1928, kot mnogi drugi, hotel v Ameriko, da bi tam našel boljši kos kruha. Amerika pa je prav takrat zaprla vrata za imigrante, ki so potem imeli možnost iti v Kanado, v Avstralijo ali v Argentino. On bi moral iti

v Winnipeg, pa je pri Kapuskasingu skočil z vlaka in si tam poiskal delo. Delal je v gradbeništvu, v papirnici in v gozdu. Po šestih mesecih se je odpravil v Sudbury in se zaposlil v rudniku. Ko so začeli odpuščati delavce, je šel naprej. Trd rudarski kruh si je potem rezal v Kirkland Lakeu.

Leta 1934, ko je dobil kanadske dokumente, je šel v Slovenijo in se tam poročil z Milko Benčina, ki je bila doma iz Raven na Blokah, in jo pripeljal v Kanado.

Rodili so se jima trije otroci: Tony, Jimmy in Wendy. Tony je v Kirklandu hodil v slovensko šolo in tudi pel v slovenskem zboru.

Leta 1943 so prišli v Beamsville na počitnice k prijateljem Slovencem. Oče je nameraval kupiti farmo in se je malo razgledal in posvetoval s Slovenci, ki jih je poznal.

Leta 1945 je kupil farmo v Beamsville in se z družino preselil tja. Kmetija pa je bila potrebna temeljite obnove. Ni imela ne elektrike, ne pitne vode, po katero so morali hoditi precej daleč. Na srečo je po šestih mesecih sosed Slovenec odkupil kmetijo in Krašovčeva družina se je preselila na dosti boljšo kmetijo, ki jo je oče kupil v St. Catharinesu. Tam so imeli vsaj dobro pitno vodo.

Delo na farmi je bilo težko in nikoli se ni nehalo. Tudi otroci, posebno najstarejši Tony, so morali prijeti za vsako delo. Oče je imel navado reči, da trdo delo nikomur ne škodi.

Kjer koli so bili, so bili tam tudi Slovenci.

Tony je v Beamsvilleu hodil v šolo skupaj z Joem Barichem, v St. Catharinesu pa z Johnom Gerdenom.

Leta 1960 se je Tony poročil z Joan Miller, ki je odraščala med Ukrajinci in Italijani, v šolo pa je hodila skupaj z Walterjem Ostankom. Rada je poslušala njegovo glasbo in se tudi sama preskušala na harmoniki.

Slovenci so se radi družili. Najprej so hodili na piknike, od leta 1948 do 1959 so se pa zbirali v Slovenskem kmetskem domu v Beamsvilleu. Tam so prirejali bankete, plese in ohceti. Gostili so glasbene in dramske skupine iz Toronto in drugih skupnosti v Ontariu. Za zabavo je poskrbel Ivan Žužek s svojimi muzikanti.

Ker dom ni prinašal dobička, so ga morali prodati. Želja po skupnem domu pa ni ugasnila in začeli so zbirati denar za nakup novega zemljišča. Slovenci iz St. Catharinesa in okolice so hodili na domove Slovencev, ki so jih poznali, in s pomočjo Vzajemne podporne zveze Bled jim je uspelo zbrati denar za nakup zemljišča, kjer zdaj stoji Slovenski narodni dom Lipa Park. Z veliko dobre volje, pridnosti in prostovoljnih ur so leta 1967 zgradili pokrito lopo s preprosto kuhinjo.

V letu 1973 se je v Lipa Parku začela slovenska šola. Tony in njegova žena Joan sta tudi pripeljala svoje otroke, sicer sta pa sodelovala in pomagala pri Lipa Parku že od vsega začetka.

Leta 1974 je bil Tony izvoljen v izvršni odbor Lipa Parka. To si je štel v veliko čast, ker je bil rojen v Kanadi, pa so ga Slovenci šteli za svojega. Tri leta kasneje je prvič

postal predsednik v Lipa Parku. Kar osem let je opravljal to zahtevno funkcijo - vse do ženine prezgodnje smrti.

Kakšne spomine ima na tista prva predsedniška leta? Bilo je težko, ker ni bilo denarja, pove. Vendar je imel dober odbor in ljudje so radi pomagali. Vse so naredili prostovoljno. Najpomembnejši projekt je bila nova dvorana, saj so za večje prireditve morali najemati druge dvorane.

Zakaj je sploh sprejel to zahtevno funkcijo? Ker je hodil na univerzo Brock, je upal, da lahko skupnosti da nekaj več, kar drugi ne znajo, pravi.

Seveda pa tega dela ne bi zmogel, če ne bi imel trdne podpore v ženi, ki je bila sicer Angležinja, vendar je zrasla z Ukrajinci. Razen tega so se družili s prijatelji Slovenci. Zelo dobro se je vživelna v slovensko skupnost in je pomagala, kjer je mogla.

Toniju Krašovcu, ki ves čas dela v izvršilnem odboru Lipa Park, so člani še večkrat zaupali funkcijo predsednika. Ne brez razloga. Tony živi in diha s slovensko skupnostjo in mu ni nikoli žal ne truda, ne časa. Nanj se je mogoče vedno zanesti, da bo držal besedo in da bo zraven pri vsakem delu.

Kako pa zdaj, ko po mnogih letih sodelovanja v odboru in več letih predsedovanja predaja to delo drugemu? Kaj lahko reče za sedanjo situacijo?

»Težko je, ker starejši pešajo in odhajajo. Mladih pa ni dovolj. Stroški vzdrževanja takega kompleksa kot je Lipa Park so visoki in napovedi niso dobre. Ampak Slovenci smo vedno znali stopiti skupaj, ko je bilo težko. Verjamem, da bo tudi zdaj tako«.

Rudi Kus - 1920 - 2010

Rudi Kus

Že nekaj let mu je šibko zdravje omejevalo njegovo neizmerno moč in življenjski elan pri delu za skupnost in številno družino, sredi junija je zadet od kapi obležal na bolniški postelji, 12. julija pa se je potem, ko je vseh deset otrok še enkrat prihitelo od blizu in daleč, poslovil od tega sveta.

Rudi je bil rojen 9. aprila 1920 na Igu pri Ljubljani. Odraščal je v revni, globoko verni družini, kjer si je že zelo zgodaj pridobil pristne delavne navade, ki jim je ostal zvest vse življenje. Vojne razmere so mu preprečile marsikatere upe, a njegova močna vera ga je reševala v najtežjih trenutkih. Po vrnitvi iz italijanskega taborišča se je pridružil domobrancem in tako je tistega usodnega majskega dneva z ženo Angelo in prvorojencem bežal kot tisoči drugih

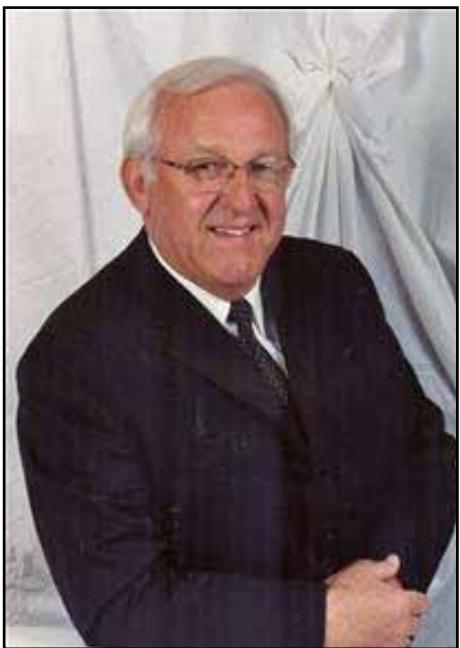
v negotovost. V begunskem taborišču v Avstriji, kjer sta se rodili dve hčerki, je ostal do leta 1948, ko so se odprla vrata za Kanado. Že po šestih mesecih se mu je pridružila žena z vsemi tremi otroki. Težki začetki in hvaležnost do tistih, ki so jim takrat priskočili na pomoč, so zaznamovali vso družino, ki se je hitro večala. Rudi je otroke vztrajno navduševal za učenje in delo v raznih društvih in organizacijah in jim pri tem bil svetel vzgled, saj mu volje in želje po novem znanju nikoli ni zmanjkalo. Vsi so se vključili v slovensko skupnost in postali temeljni kamni pri graditvi nove župnije. Rudi je preko šestdeset let prepeval v cerkvenem zboru.

Imel je odprto srce za človeka v potrebi, kar je dejansko dokazal z letom prostovoljnega dela v Zambiji, kjer ni samo ustvarjal, ampak je svoje sposobnosti v mizarstvu prenašal tudi na tamkajšnji rod.

Ko so mu življenjske moči začele pešati in materialne odgovornosti za svojo številno družino manjšati, je začel izžarevati drugo stran svoje trdne narave, svojim vnukom je izkazoval milino, jim znal prisluhniti in celo njihovim staršem dajal vzgojne nasvete, ki so bili dokaj drugačni od pravil v njihovi družini.

Slovenska skupnost je z Rudijem Kusom izgubila zvestega, globoko vernega, vzornega in za vse dobro navdušenega člana. Številni prijatelji in znanci so s svojim obiskom v pogrebnem zavodu in prisotnostjo pri maši zadušnici pokazali, kako upoštevan in spošтовan je bil v njihovi sredi.

Milan Štefanec - 1946-2010

Milan Štefanec

Po številnih bolezenskih nadlogah, ki so se Milantu Štefanetu nakopičile v zadnjih desetletjih in se je z njimi pogumno soočal in verno zaupal v življenje, so mu lani septembra zdravniki povedali, da ima neozdravljivega raka. Tudi to novico je sprejel z dostenanstvom in upal proti upanju, 18. julija 2010 pa je izgubil bitko s to kruto bolezni.

Milan Štefanec se je rodil 6. maja 1946 v Odrancih v Prekmurju in se kot mlad fant preselil v Kanado, kamor so se preselile tudi tri njegove sestre, brat Bernard pa je ostal doma v Sloveniji. Naselil se je v Hamiltonu, kjer sta živelji tudi njegovi sestri Elizabeth (Farkaš) in njegova dvojčica Milka (Pavlič), njegova sestra Olga (Godina) pa je živila v Montrealu. V zakonu z Marino, hčerkjo

zavednih Slovencev Avgusta in Frančiške Fujs, sta se jima rodili hčerki Andrea in Beti, ki sta jih že zarana uvajala v slovensko družbo.

Priklučili so se društvu Bled, kjer je cela družina našla mesto za udejstvovanje na kulturnem in družabnem področju.

Milan Štefanec je bil odličen glasbenik in mentor številnim mladim kanadsko-slovenskim glasbenikom. Že v Sloveniji je igral v narodnozabavnem ansamblu in tudi v Kanadi je hitro našel priložnost za nastopanje. Dolgo let je igral bas kitaro in bariton z ansamblom Veseli vandrovčki, ki je bil dvakratni zmagovalec na festivalu kanadskih slovenskih ansamblov v Torontu (leta 1978 in 1979). Ko so se Vandrovčki proti koncu 1980h let razšli, je prav Milan Štefanec v sorazmerno zelo kratkem času popeljal novoustanovljeni ansambel Zvoki Slovenije do zavidljivih uspehov. Izrecno je namreč vztrajal, da muzikantje igrajo v originalnem Avsenikovem stilu in melodij ne prirejajo po ameriškem sistemu. Iz vrst nekaterih članov ansambla je ustanovil tudi glasbeni trio za spremljavo folklorne skupine Planika-Bled. Tudi tu je dajal poudarek na originalnosti tovrstne glasbe. Nekaj skupnih nastopov folklorne skupine Planika, ansambla Zvoki Slovenije in pevskega zbora Bled bo ostalo mnogim, posebno članom Bleda, v nepozabnem spominu, še zlasti nastop v Kirkland Lakeu.

Kot zaveden Slovenec je Milan Štefanec z velikim navdušenjem odpotoval z ansamblom Zvoki Slovenije na turnejo v Slovenijo junija 1991. Tam naj bi se kot

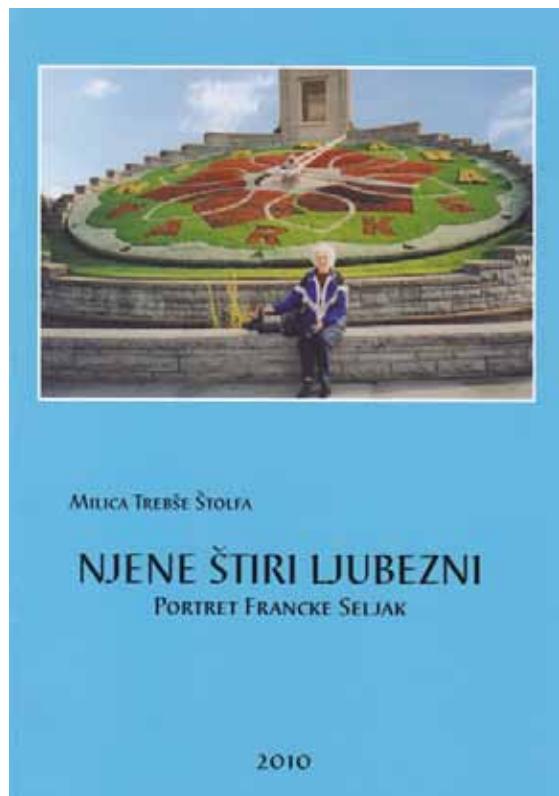
deležil tudi ustanovnega sestanka Svetovnega slovenskega kongresa, toda desetdnevna vojna je ansamblu onemogočila nastope. Dejstvo, da so se mimo hiše, v kateri je Milan stanoval, pomikale kolone jugoslovanskih tankov proti Ljubljani, ga je globoko pretreslo, da je še po vrnitvi v Kanado čutil posledice.

V glasbi je vedno našel uteho in ko je ansambel Zvoki Slovenije prenehal delovati, je z nečakom in nekaterimi drugimi glasbeniki ustanovil ansambel Murski val.

Zadnjih nekaj let, ko je igranje pri ansamblu postalo zanj preporno, se je ukvarjal z organizacijo turnej narodnih ansamblov iz Slovenije.

Veliko število Slovencev, ki so pokojnega Milana obiskali v pogrebnem zavodu in se udeležili pogrebne maše v cerkvi Sv. Gregorija Velikega v Hamiltonu, je dokaz, kako priljubljen je bil v slovenski skupnosti in kako hvaležni so mu Slovenci za vse podarjene vesele trenutke ob njegovi glasbi in za njegovo prizadevanje pri ohranjevanju pristne slovenske glasbe in kulture.

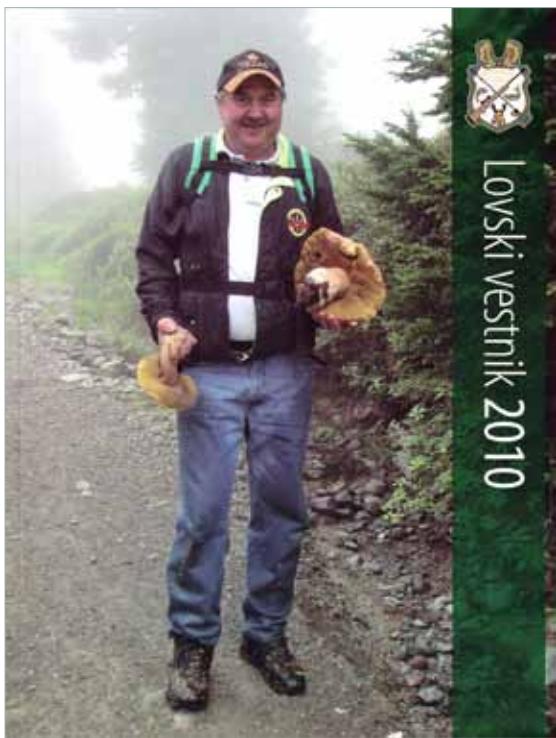
Njene štiri ljubezni – Portret Francke Seljak

Francka Seljak – 80-letna kulturna delavka iz Wellanda, si je v svojem dolgoletnem delovanju na področju slovenske kulture v Kanadi nabrala veliko prijateljev, tako v novi, kot v stari domovini, na katero je bila vedno močno navezana. Prijatelji iz Slovenije so ji za njen življenjski jubilej pripravili nenavadno darilo – knjigo, v kateri je opisana njena življenjska zgodba in njen delovanje na področju slovenske kulture, obogateno s številnimi dragocenimi fotografijami. V knjigi so objavljena tudi besedila skečev, ki jih je kot voditeljica Dramske skupine Lipa Park posebej za njihove nastope napisala, in pesmi, ki jih je napisala in navadno recitirala za posebne priložnosti.

Knjiga obsega 112 strani, napisala pa jo je njena prijateljica Mag. Milica Trebše Štolfa, ki že dvajset let raziskuje življenje kanadskih Slovencev in zbira arhivsko gradivo, pri čemer ji je prav Francka veliko pomagala.

Lovski vestnik 2010

Slovensko lovsko in ribiško društvo iz Toronto je na svojem prvem pikniku v letošnji sezoni predstavilo svojo tradicionalno publikacijo Lovski vestnik.

Naslovno stran krasí fotografija navdušenega gobarja Ivana Rožanca iz Vancouvrja, ki ga je v svojem članku predstavila dolgoletna dopisnica Vestnika Silva Plut, ki je za vsebino Vestnika prispevala tudi izčrpno poročilo o letošnji olimpiadi v Vancouvrju.

Veliko člankov in fotografij ponazarja delovanje Slovenskega lovskega in ribiškega društva. Veseli obrazi otrok na društvenih prireditvah dajejo upanje, da dosedanje delo ni bilo zaman in da v

Lovski dom rada prihaja že tretja generacija kanadskih Slovencev. Lovske in ribiške zgodbe dokazujejo, da je tudi med mlajšimi kar precej zanimanja za tovrsten šport.

Razveseljivi so obrazi mladih članov in članic na fotografiji upravnega odbora, ki predstavljam zagotovilo, da so mladi sposobni in pripravljeni voditi društvo.

Urednica Jeannie Stiglic je posvetila veliko pozornosti tudi ženam, ki se trudijo za odlično postrežbo gostov in so bile za bralce pripravljene deliti tudi nekaj kuharskih receptov.

V Vestniku so predstavljeni trije novi člani društva, pa tudi širje člani, ki jih je od lanskega poletja pobrala smrt.

Zadnjo stran Vestnika krasí fotografija Miss SHAC Madaline Dimperio, mlade študentke novinarstva, ki se je v Vestniku kar sama odlično predstavila, s člankom o kanadskem slovenskem televizijskem igralcu Johnu Bregarju pa je dokazala, da si je izbrala res pravi poklic. Posebno zanimivi so intervjuji, ki jih je pripravila urednica s slovenskima smučarskima legendama Petro Majdič in Tino Maze, pa s torontskim mestnim svetnikom Joem Mihevcom in čudaškim Igorjem Kenkom.

Martin Polanič je tudi za letošnji Vestnik napisal zanimivo zgodbo iz slovenskega podeželja, zgodba pokojnega slikarja Andreja Štritofa pa opisuje prihod prvih slovenskih priseljencev v Kanado.

V članku o Kanadskem slovenskem zgodovinskem društvu bo marsikdo našel informacije, kako pomembno je

shranjevanje slovenskega arhivskega gradiva. V Sloveniji živeči član Andrej Horvat je opisal podjetje za izdelavo ultralahkih avijonov Pipistrel, kjer je zaposlen kot inženir, mladi Silvester Tekavčič pa je opisal izlet maturantov Slovenske šole v Sloveniji. V kratkem članku pa je opisan tudi nenavaden konjiček Lojzeta Želko - poslikavanje obrazov na jajčne lupine v stilu belokranjskih pisanic.

Slovenci radi posegajo po Lovskem vestniku tudi zaradi oglasnega dela, ki je tudi letos dokaj zajeten, kar dokazuje, da se tudi slovenski poslovneži v Kanadi

zavedajo, da je ta publikacija za Slovence tako pomembna, da jo je treba podpirati, seveda pa gre velika pohvala urednici oglasnega dela Nadi Kuri za njeno vestno in skrbno delo.

Računalniška postavitev in oblikovanje oglasov je tudi letos delo našega rojaka Milana Vinčeca.

Lovski vestnik je publikacija, na katero so člani Slovenskega lovskega in ribiškega društva lahko upravičeno ponosni in predstavlja projekt, ki bi iz leta v leto lahko navduševal in pritegoval slovensko mladino k sodelovanju.

Vseslovenski kulturni odbor iz Toronta

vas vabi na
tretji tradicionalni

Radijski piknik

v nedeljo, 22. avgusta 2010
na letovišču društva Sava v Breslau
Pričetek ob 12. uri

Na programu bo poleg predstavitve prostovoljcev, ki sodelujejo pri pripravi in izvedbi slovenske radijske oddaje tudi snemanje radijske oddaje.

Za veselo razpoloženje bo poskrbel ansambel Murski val.

**Pridite v čimvečjem številu in na ta način podprite radijsko oddajo
GLAS KANADSKIH SLOVENCEV**

Zanesljivo ugodni pobliški iz Južne Afrike

Dr. France Habjan

19. svetovno nogometno prvenstvo se je tokrat predstavilo svetovni javnosti kot briljanten mednarodni dogodek in to iz Južnoafriške republike, ki se je komaj pred šestnajstimi leti oblikovala v demokratično državno obliko. Njen edini in glavni oblikovalec je bil Nelson Mandela, nekdanji mislec-revolucionar. Mandela je vnesel v južnoafriško miselnost koncept civilnega in demokratskega sobivanja belih in črnih državljanov. Ves svet je pozdravljal ta veličasten dogodek in se čudil tako naglemu civilnemu razvoju Južne Afrike. Svetovno časopisje je bilo polno hvale in občudovanja zaradi visoke stopnje civiliziranosti in sproščenosti domačega prebivalstva, ki se je obnašalo do tujcev naravnost prikupno. Kakšen pozitiven razvoj!

Tokratni svetovni nogometni dogodek bo zaznamovan kot zgodovinski uvid in model, ne samo za novo moderno Južno-Afriško unijo, ampak za celotno Afriko. Nadškof in kardinal Wilfred Fox iz Durbana v Južni Afriki je izjavil za vatikanski radio: "19. svetovno prvenstvo je to državo in njeni prebivalstvo bolj povezano z mednarodno skupnostjo med afriškimi državami. Mundial je prispeval več za edinost Afrike kot politiki s svojim besedičenjem". Nogomet se bo po tem prvenstvu na široko uveljavil na celotni afriški celini, ker je nogomet skupinska igra, ki najbolj ustrezza afriškemu značaju, poleg tega pa nogomet ne zahteva veliko športnih potrebščin, zahteva le vztrajne vaje in izkušeno vodstvo.

6. junija je bila vsa Južna Afrika nared: blesteči olimpijski stadion s posebno gojeno travo, polno tribuno gledalcev in veliko množico gostov iz vseh celin. Prav ta množica tujcev je dala športnemu dogodku mogočen pečat svetovnosti. Na 19. svetovnem nogometnem prvenstvu je sodelovalo 32 držav iz 5 celin. Evropo je zastopalo 13 držav, Afrika se je tokrat predstavila s šestimi, obe Ameriki pa z osmimi enajstoricami, Azija in Oceanija sta poslali na Mundial 5 držav, (Avstralija, Japonska, obe Koreji ter Nova Zelandija). Kdorkoli je sledil letošnjemu prvenstvu, je mogel opaziti, da sta izstopala dva izrazita nogometna sloga, latinsko-južno-ameriški slog ter tradicionalni in enostavni evropski nogometni sistem. Latinski sistem zahteva od nogometaša dovršeno nogometno spretnost, hitrost in sposobno oblikovanje različnih igerških vzorcev, predvsem pa obvladanje žoge s celim telesom. Kontinentalni sistem temelji na gradnji igre v središču igrišča v obliki dvojnega W in v hitrem prenosu žoge po krilih vodilnemu napadalcu-strelcu. Pri latinskem sistemu je včasih le preveč eksibicije pred golom namesto streljanja na gol.

Nogometno prvenstvo je bilo tokrat vse pohvale vredno. Obnašanje igralcev je bilo v glavnem klasično športno, a tudi nekaj "drsanja" po mehki travi ni manjkalo, vendar do kakšnega večjega prekrška ni prišlo. Izključen je bil samo en igralec in to zaradi nešportnega obnašanja do sodnika.

Finalna tekma Španija : Nizozemska je bila pravi biser “visokega” nogometa. Španija je dokazala lepoto in športno duhovitost nogometa na najvišji možni ravni. Njena zmaga je več kot zaslужena. Za najboljšega igralca turnirja je bil izbran Diego Forlan iz Urugvaja, nogometničar z magičnima nogama in lepim vzornim obnašanjem. Diego je prejel zlato žogo.

Kaj pa Slovenija? Reči je treba, da so slovenski nogometničarji dostojno predstavljali Slovenijo pred svetovno publiko. Slovenija je bila v Grupi C z Anglijo, ZDA ter Alžirijo. V tekmi z ZDA se je prav v zadnjih minutah Slovenija zapletla v nesmiselno obrambno situacijo in ZDA je z naglim, nepričakovanim strelom dosegla zmagovalni gol. Slovenija je s 4 točkami dosegla 19. mesto in prejela 6 milijonov evrov denarne nagrade. Naglasiti pa je potrebno, da je slovenski nogomet končno našel obetavnega in izkušenega voditelja Keka. Najboljši igralec Novakovič pa tokrat ni ravno blestel.

Največje razočaranje je ponudila evropski športni javnosti nekdanja evropska nogometna elita: Anglija, Italija, Francija in tudi Nemčija. Kje je vzrok? Vse omenjene države v svojo “nogometno industrijo” vse preveč vabijo tujce, domači pa obstajajo na obrobju.

19. svetovno prvenstvo je svetu dokazalo, da more šport tvorno sodelovati pri gradnji boljšega sveta, predvsem na afriški celini, ki hrani v sebi vse prvine za izgradnjo kvalitetne in cvetoče afriške družbe.

Novice

Kanada gostila konferenco G8 in G20 - G8 – skupina osmih – je bila ustanovljena leta 1975 na pobudo Francije, sprva kot forum Francije, Nemčije, Italije, Japonske, Velike Britanije in Združenih držav Amerike, leta 1976 se je priključila še Kanada, leta 1997 pa Rusija. Teh osem držav skupno predstavlja 14 odstotkov svetovne populacije in 60 odstotkov svetovnega bruto proizvoda. Letošnji Vrh G8 je bil v malem ontarijskem mestecu Huntsville. Leta 2007 se je ta odbor, kot odziv na svetovno gospodarsko krizo, razširil na dvajset svetovno

najbogatejših držav – G20. Voditelji držav G20 so na zasedanju v Torontu 25. in 26. junija 2010 razpravljali, kako ohraniti okrevanje svetovnega gospodarstva, obenem pa se ne potapljati v proračunske primanjkljaje in dolgove. Bolj kot po sklepih in predlogih o reševanju svetovnih ekonomskih problemov se bomo tega dogodka spominjali po visokih stroških (bilijon dolarjev) za varovanje in po agresivnih protestih in izgredih 10.000 protestnikov, v katerih je policija priprla okoli 900 oseb.

Kraljica Elizabeta II. v Kanadi - Obiska kraljice Elizabete II. v Kanadi je doživel velik odmev v Kanadi in v svetu, še zlasti, ker je po končanem obisku odpotovala v New York, kjer je po več kot pol stoletja ponovno nagovorila Generalno skupščino Združenih narodov. Kraljica in njen soporog, 89-letni vojvoda Edinburški, sta svoj 9-dnevni obisk v Kanadi začela 28. junija v Halifaxu, zatem sta za tri dni odšla v Ottawo, kjer sta se med drugim udeležila osrednje proslave ob dnevu Kanade 1. julija. Naslednje tri dni sta preživela v Winnipegu, 4. julija pa v Torontu, kjer sta sta si na Woodbine Racetraku ogledala znamenite konjske dirke za Queen's Plate. Naslednji dan sta v Waterloo, Ontario, obiskala Research in Motion, proizvajalca svetovnoznanega BlackBerryja. Zadnji dan obiska je kraljica med drugim odkrila spominsko ploščo ob 150-letnici ontarijske parlamentarne stavbe Queen's Park. Tam so se uradno od nje poslovili generalna guvernerka Kanade, ministrski predsednik, premier Ontario in druge visoke osebnosti.

Kopersko pristanišče privablja turiste - V kopersko pristanišče prihaja vse več turističnih ladij, ki si tu izberejo točko za kratek postanek, da si turisti lahko ogledajo obalo, nekateri pa tudi turistične točke v notranjosti Slovenije. V letošnji sezoni bo v Kopru pristalo 60 ladij z nekaj manj kot 40.000 potniki. Višek letošnje turistične sezone pa je vsekakor 294 metrov dolga lepotica ladjarja Norwegian Cruise, ki

je 27. julija v Koper pripeljala 2838 potnikov, za katere skrbi 1080 članov posadke. Prihod omenjene ladje je prelomnica v zgodovini ladijskega potniškega prometa v Sloveniji.

Zgodovinsko srečanje v Trstu - V Trstu so se 13. julija letos sešli slovenski predsednik Danilo Türk, italijanski predsednik Giorgio Napolitano in hrvaški predsednik Ivo Josipović. V Slovenskem narodnem domu so se skupaj poklonili spominu na požig zgradbe 13. julija 1920. Tam so se sešli tudi s predsednikoma krovnih organizacij slovenske manjšine v Italiji. Od tam so predsedniki odšli pred spominsko obeležje italijanskim pregnancem iz Istre, Reke in Dalmacije, kjer je venec položil italijanski predsednik. Zgodovinsko druženje so sklenili z udeležbo na Koncertu priateljstva na Trgu edinosti Italije 8, na katerem so pod taktirko znanega italijanskega dirigenta Riccarda Mutija nastopili glasbeniki iz Slovenije, Hrvaške in Italije. Predsedniki so izrazili željo, da bi bil to nov začetek bolj prijateljskih odnosov med temi tremi državami.

Še en korak v reševanju hrvaško-slovenskih odprtih vprašanj - Po osemnajstih letih dogovarjanja med Hrvaško in Slovenijo glede problemov Ljubljanske banke sta premiera Boris Pahor in Jadranka Kosor na nedavnem srečanju v Bohinju izjavila, da bo rešitev vprašanja hrvaških varčevalcev nekdanje Ljubljanske banke znana čez tri mesece in da bo temeljila na sporazumu o nasledstvu bivše Jugoslavije. Obe državi sta zainteresirani, da se to vprašanje čimprej reši, Slovenija zato, da bi slovenske banke lahko poslovale v Hrvaški, Hrvaška pa, ker bi ji ureditev tega vprašanja omogočalo vstop v Evropsko unijo.

Srečanje treh dežel - Na Svetih Višnjah, blizu tromeje med Italijo, Slovenijo in Avstrijo, so 1.

avgusta, ob 650. obletnici romarske poti, priredili 22. tradicionalno srečanje treh dežel. Srečanje pripravljata vsako leto Rafaelova družba in Zveza evropskih izseljenskih duhovnikov. Po sveti maši v cerkvi Matere Božje, ki jo je ob somaševanju številnih duhovnikov daroval mariborski nadškof metropolit Franc Kramberger, je na ploščadi pred cerkvijo sledil kratek kulturni program, ki se je nato nadaljeval v družabnem srečanju.

Lokalne volitve v Sloveniji – Priprave na lokalne volitve v Sloveniji, ki bodo 10. oktobra, so že v polnem teku. Slovenija ima za svojo velikost zelo veliko število občin – na volitvah bodo namreč volili župane za 210 občin in skoraj 3400 občinskih svetnikov. Nekatere stranke so se začele na volitve pripravljati že od oktobra lani, uradno pa se bo volilna kampanja začela 10. septembra, do 15. septembra pa je zadnji rok za vložitev kandidature. Volijo lahko vsi državljanji, ki imajo stalno prebivališče v Sloveniji. Zaradi tako imenovane ženske kvote, ki po zakonu spodbuja večjo udeležbo žensk na lokalnih volitvah, bodo morali letos upoštevati 30 odstotno zastopanost obeh spolov.

Kriminal v Sloveniji - Kriminalisti v Sloveniji imajo polne roke dela, saj preko te države potekajo tihotapske mreže z Balkana v zahodno Evropo. Nedavno so odkrili verigo tihotapljenja cigaret, pri kateri je sodeloval tudi carinik. Odkrili so tudi fiktivna podjetja, preko katerih so

ljudi iz Balkana in Kitajske tihotapili v Evropsko unijo.

Štadion Stožice - Slovenska prestolnica je po desetletjih obljud in neizpolnjenih želja končno dočakala dva nova športna objekta, ki sta del Športnega parka Stožice: športno dvorano z 12.480 sedeži in stadion s kapaciteto 16.038 za nogomet oziroma 23.000 za koncert. Dvorana je bila odprta 10. avgusta, stadion pa 11. avgusta letos.

Odprtje tega projekta je predhondo spremljalo vrsto problemov, od finančnih, do ugibanja, če bo objekt na čas dobil uporabno dovoljenje, pa do namere podizvajalcev, da s tovornjaki blokirajo štadion, če jim izvajalec ne bo plačal za opravljeno delo.

Našli od leta 1853 pogrešano ladjo – Kanadski arheologi so na Arktiki našli razbitino britanske ladje HMS Investigator, ki je bila poslana leta 1850 na Arktiko, da bi našla pogrešanega znanstvenika Johna Franklina. Posadka je morala po treh letih plovbe ladjo zapustiti, ker je niso mogli rešiti iz ledu. Najdba je za znanstvenike velikega pomena, saj je posadka z njo preplula še zadnji del severozahodne pasaže.

Slovenija dobila vojaško ladjo - Na slovesnosti v ladjedelnici v Sankt Peterburgu so splovili ladjo Triglav. S to 35-milijonsko investicijo je Rusija poplačala del klirinškega dolga, Slovenija pa je dobila ladjo, ki je opremljena za več namenov. Ministrica je pojasnila, da ladja hkrati pomeni zelo pomembno vojaško zmogljivost, sistem zaščite in reševanja ter pomoč za izobraževanje, usposabljanje in znanstveno delo. Uporabljali naj bi jo za obrambo akvatorija in za sodelovanje v mednarodnih aktivnostih.

Požari v Rusiji – Vročinski val, ki je letošnje poletje zajel Rusijo, je v mnogih delih države

povzročil sušo in požare. Najbolj kritično območje je okrog Moskve, Kaluga, Nižni Novgorod in po novem tudi v okolici Rostova (južna Rusija). Požari zaradi močnega vetra ogrožajo tudi sosednja območja. V 36 regijah države so razglasili izredne razmere. Sredi avgusta je v Rusiji divjalo več kot 770 požarov na 114.000 hektarih površin. Od začetka sezone gozdnih požarov so letos po vsej Rusiji zabeležili 22.930 požarov na površini 557.700 hektarov.

Poplave – Zaradi močnih padavin so letos poplave v mnogih državah povzročile veliko škode. V Sloveniji je bilo v začetku avgusta zalitih nekaj cest in kleti, veliko hujše pa je bilo drugje po Evropi (Poljski, Češki, Nemčiji), kjer so katastrofalne poplave poleg velike gospodarske škode povzročile tudi smrtne žrtve. Po katastrofalnih večtedenskih poplavah, ki so v Pakistanu zahtevale 1.600 smrtnih žrtev in prizadele 20 milijonov ljudi, je na prizadetih območjih izbruhnila kolera.

Na Kitajskem so letos zabeležili najhujše poplave v zadnjih desetih letih. Zaradi poplav in zemeljskih plazov je do začetka avgusta umrlo 1600 ljudi, več kot 600 pa je bilo pogrešanih. V 28 provincah so narasle vode prizadele skupno 140 milijonov ljudi.

Slovenija poostrila kazni za prometne prekrške – Na slovenskih cestah je letos do sredine julija umrlo 73 ljudi, kar je 27 ljudi manj kot lani v istem obdobju, medtem ko je bilo leta 2007 v istem obdobju na slovenskih cestah 156 smrtnih žrtev. Ugotavlja, da se število smrtnih žrtev znižuje zaradi povečanja glob in večjega števila kazenskih točk za prometne prekrške, pa seveda tudi kup drugih dejavnikov, med drugim tudi boljše ceste. Za večjo varnost na slovenskih cestah pa naj bi kmalu poskrbela tudi reforma prometne zakonodaje. Zaostrili naj bi sankcije za velike prekoračitve hitrosti, alkoholiziranost voznikov in

vožnjo v nasprotno smer, pričakujejo pa tudi, da bi vsaj najhujše nesreče dobine prioritetno sodno obravnavo, kjer so do sedaj veliki zastoji.

V Sloveniji višja nataliteta – Statistični podatki kažejo, da je bilo lani v Sloveniji rojenih 11.309 dečkov in 10.547 pa deklic in da so matere in očetje ob rojstvu otrok vse starejši. Povprečna starost mater ob rojstvu otroka je 30,1, očeta pa 33 let. Več kot polovica vseh otrok, rojenih v 2009, je bila - tokrat že tretje leto zapored - rojena neporočenim materam, od teh se jih je 322 še v istem letu poročilo. Največ dečkov je dobilo ime Luka, največ deklic pa ime Lana. 759 otrok je dobilo dve imeni. V letu 2009 je Slovenija zabeležila 3.106 več rojstev kot smrti, kar pomeni, da je naravni prirast na 1000 prebivalcev znašal 1,5. Tako je naravni prirast v Sloveniji že četrto leto zapored pozitiven.

Tragedija na glasbenem festivalu – Na glasbenem festivalu Parada ljubezni v Duisburgu v Nemčiji je prišlo zaradi prevelike gneče do tragedije, v kateri je bilo do smrti poteptanih 15 ljudi, več kot 500 pa je bilo ranjenih. Festivala se je udeležilo 1,4 milijona ljudi, čeprav so imeli organizatorji dovoljenje le za 250 tisoč udeležencev.

FBI na sledi mariborskega kriminalista – Slovenski policisti so v sodelovanju z ameriškim Zveznim preiskovalnim uradom (FBI) uspeli odkriti trojico računalniških hakerjev, ki naj bi bili avtorji najhujšega računalniškega virusa doslej. Španski spletni združbi Mariposa naj bi prodali virus, ki je okužil 13 milijonov računalnikov po vsem svetu in omogočil dostop do podatkov o kreditnih karticah, gesel za spletno bančništvo in drugih zaupnih informacij. Škodljivo delovanje Maripose so maja lani odkrili varnostni strokovnjaki kanadskega varnostnega podjetja Defence Intelligence, španskega proizvajalca varnostnih rešitev Panda Security ter centra Georgia Tech Information Security Center.

“Stari Ata Science” Says Linden Flower Makes the Heart “Lipa” for Joy! Myth, Magic, Medicine & Many More Uses: *Tilia europea*

By: Richard Vukšinič, ND (naturopathic doctor)

Slovenia, July 1684.

In the late morning sun, Stari Ata walks back from the “njiva”, through the village square. His time in the fields has confirmed that this year’s crop of beans will be scanty. Anxiety begins to grip him as his mind races with the implications of a winter short on food. He holds his chest as his heart flutters and a slight burning pain tears across his torso. To keep himself from falling over, he rests his hand against a giant, 300 year old tree in the middle of the square. He stops. He breathes, and a remarkable scent overwhelms his nostrils and fills his lungs. The sweet fragrance of the Linden flower overtakes him. He straightens up, his pain recedes, his heart steadies and he smiles at the magic of his beloved “Lipa” tree.

For centuries, European Linden (*Tilia europea*) has held a special place in the heart of several Western Slavic peoples (Slovenians, Poles, Czechs and Slovaks). The traditional folk medicine of these cultures ascribes a magical quality to this grand tree. It is also tightly tied to the myth and legends of these cultures, as is evidenced

by the story of Kralj Matjaž in Slovenian lore (this is the legend of a great King whose lengthy beard wrap would around a table, nine times, while he slept, and from which a large Linden tree would sprout, signifying a golden age for the people of Carinthia).

It is also no coincidence that the “Lipa” tree is a national symbol for an independent Slovenia. An anthropological understanding of this tree’s place in Slovenian history carries tremendous socio-political weight to it, and raises questions about the origins of the Slovenian people. In the early 1980’s, Dr. Jožko Šavli studied the history of the Linden tree and found that its place of reverence in Slovenian myth links its people to the culture and politics of the Western Slavs and not to the Eastern or Southern Slavs that many believed Slovenia to be a part of. Šavli’s theory obviously raised questions in some people’s minds about Slovenia’s place in Yugoslavia (literally translated, Yugoslavia means land of the “South Slavs”).

Regardless of what the “Lipa” tree suggests about Slovenia’s possible socio-cultural and political history, we do know

that much of Slovenia's village culture and politics evolved under the Linden tree. Many villages were centered around large Linden trees, under which people would gather to discuss the days events, or issues relevant to village life.

While the culture and anthropology surrounding the "Lipa" tree is rich, there are nearly as many medicinal uses for this grand tree as there are names and varieties of it (Linden Tree, Basswood, Lime Flower, *Tilia europaea*, *Tilia vulgaris*, *Tilia cordata*, *Tilia parvifolia*, *Tilia ulmifolia*, *Tilia tomentosa*, *Tilia argentea*, *Tilia platyphyllos*, *Tilia grandifolia*, *Tilia rubra*). The Natural Medicines Comprehensive Database states that orally, linden leaf is used for: colds, nasal congestion, throat irritation, palpitations, hypertension, headaches, insomnia, incontinence, hemorrhage, hysteria, fever, and nervous tension. It is also used as a diaphoretic, diuretic, antispasmodic, and as an expectorant for coughs. Linden sapwood is used orally for liver disease and gallbladder disease, and for cellulitis. Linden charcoal is used orally for intestinal disorders. Topically, linden is used for itchy skin, rheumatism, and lower leg abscesses. Lastly, due to its texture (and easy workability) and its neutrality (in regards to resins and oils in its wood), linden trees offer some of the best material for the construction of medical grade infra-red saunas.

It was from this deeply healing tree that Stari Ata would gather fragrant blossoms on a mid-summer morning, so that he could dry them and use them as medicine for the people of the village. He likely used them

to treat many of the conditions listed above.

Traditionally, the magic of *Tilia europa* was its ability to 'dispel evil spirits', or to quell 'hysteria'. In traditional speak, this often (but not always) means that a plant was used to treat anxiety, nervousness or depression. While there is no suggestion of its use in the treatment of depression, *Tilia species* are well indicated in the treatment of anxiety, nervous tension, restlessness and insomnia. One animal study suggests that *Tilia species* contain GABA-like substances (GABA is one of the main inhibitory/relaxing neurotransmitters in the brain), while other studies point to plant fats, such as beta-sitosterol, as playing a role in the anti-anxiety effects of "Lipa".

It is also through the relationship between nervous tension and the circulatory system that *Tilia europa* is used to treat complaints of the heart. It is well indicated in the treatment of high blood pressure and palpitations that are of an emotional or anxious nature. Its use in the treatment of heart complaints is beautifully reflected in the heart shaped leaf of the tree. Continuing the link between "Lipa" and the heart, many of the myths surrounding the Linden tree describe it as a "sacred tree" for people in love. It was thought to ensure fertility and prosperity. The flower essence is also described as helping people to anchor universal love in their hearts.

Tilia species are also thought to have antimicrobial properties. It is these properties that likely led Stari Ata to use Linden flowers as part of his cough-relieving tea blends. Part of its usefulness in treating coughs, colds

and mild infections would be its diaphoretic action. Diaphoretic herbs are those that help to optimize fever, so that fevers can run their course naturally, and therefore kill microbes in the body.

There is also some evidence that points to “Lipa’s” ability to protect the liver from toxic damage. Given Slovenians’ love of vino, liver protection should be an essential component of any Slovenian folk herb, both traditionally and today.

The medicinal properties of *Tilia species* are typically extracted in teas and infusions, but there is also a long history of the production of Linden blossom honey in Europe. This is a purely natural phenomenon, since bees are highly attracted to the wonderfully strong fragrance of this flower when it is in full bloom. Although this relationship between bee and tree has produced a delightfully sweet commercial product for generations of Slovenians, there is some compelling literature pointing to the enhancement of “Lipa’s” antimicrobial action, via honey. When the bees gather the nectar of the Linden flower, and store it in their honey sack on the way back to their honeycomb, there are a number of biochemical reactions that occur. This leads to the development of what are called ‘nonaromatic organic acids’ that do not otherwise exist in the flower nectar on its own. There is no research specifically studying the effects of these organic acids. However, there are some general and preliminary theories about the enhanced antibacterial and antioxidant activities of plant constituents via honey production.

This is very consistent with the traditional and effective use of honey salves (topically) for the treatment of ulcers and sores.

There is good reason why the Linden Tree holds such a special place in Stari Ata’s heart. Its diversity, utility and beauty reflect the spirit of the people who gather beneath its canopy. Whether it stands tall, as a symbol of cultural identity, or steeps in a pot of healing tea sweetened with honey, the “Lipa” really is part myth, part magic and part medicine.

For comments, questions or references contact:

richvuksinicnd@gmail.com

www.enrichedrootsnaturopathy.com

“*Stari Ata Science*” is a regular column in The Glasilo. The author’s goal is to illuminate some of the connections between traditional Slovenian plant wisdom and modern medical herbalism. For references or past articles please contact the author.

Lipa also blooms in Canada

At Home in Laval

Dr. Anne Urbančič

What kind of souvenirs do you like to bring home from your travels? On the dining room wall of the Marn household in Laval, Quebec, hangs a polished wooden plaque boasting an admirable display of small silver spoons, from Hawaii, Mexico, Venezuela, Florida, California, Cuba, Dominican Republic, each with an intricately wrought handle. Even for people, who have never travelled to these far-off locales, the spoons conjure up delightful postcard images of soothing days, soft ocean breezes, delicious cool drinks, warm sunny stretches of endless beach, and resplendent sunsets.

Each little spoon has its own interesting and unique story for the Marns, and reminds them of their travels, sometimes with their three children, sometimes just the two of them. But in 1957, the situation was quite different. For their first big trip, they travelled separately and alone. This was no holiday. They knew no one on their voyage. Neither one of them thought about souvenir spoons then.

Janez and Marija were deeply in love. They had met each other in Austria, in the *lager* where so many of their co-nationals lived after harrowing escapes from tragedy and death in Slovenia. Janez had spent several months at the *lager*, always looking for a chance to leave. He knew he didn't want to go to either Australia or Sweden, both of which were accepting refugees. Marija, on the other hand, was immediately intrigued by Canada since her sister lived there. Janez, too, felt an attraction because the country

Janez in Marija on their wedding day

accepted young healthy immigrants.

Consequently, even though he knew no one in the country, he opted to join the group of young men headed for Canadian shores. Unlike most Slovenians, who arrived in those years and in similar circumstances, Janez did not land in Halifax at the famous Pier 21. Instead, the *Castel Felice* took her passengers to Quebec City. Originally built more modestly in 1930, by the 1950's the ship had become a luxury liner; she had travelled all around the world under various names, and when Janez boarded in Bremerhaven in 1957, she boasted several beautiful dining rooms and cheerful bars, a swimming pool, a cinema hall and she was fully air conditioned. Her main function was

transporting new immigrants to Australia, Canada, U.S.A. and to various countries in South America. After a voyage in such comfortable surroundings, Janez felt rather disappointed by his first impressions of Canada. At 24, he was young and full of energy and he suddenly wondered if he had ended up by some mistake in the empty wastelands of snowbound Siberia. He didn't stay in Quebec City but instead moved to Montreal, where he found work in a granite quarry in nearby Laval.

Marija, who was 21 at the time, finally arrived in Montreal in November on the *ms Seven Seas* of the Europe Canada Line. One of eight children, she fled Slovenia on foot to elude the desperate economic ramifications of the Second World War. The battlefield cut right through her village; she escaped the devastating belligerence with her family and sought refuge with her maternal grandmother for 3 months. When the family returned, their home was completely destroyed by the armies; everything the family had was in ruins. Afterwards, the scarcity of food worsened the situation. Difficulties arose in finding even the barest necessities. In her family, she recounts, the children decided to stagger their church going; the second group of children could leave for Mass only once the first group had returned and passed on their shoes. Marija remembers however that whenever the family was together, they were happy nonetheless.

Together at last in Montreal, Janez and Marija were married in the early spring by a French Canadian priest whom they still remember today with great fondness and

admiration. Besides tending to the spiritual needs, whenever parishioners required electrical work or carpentry or plumbing, the priest rolled up the sleeves of his black soutane and pitched in. He had a license in all these areas. He gave the Marns his full blessing as they started their lives together. The couple found an apartment in a three storey walk-up building on St. Urbain Street near St. Joseph's, streets made world famous in the novels of well known Canadian author Mordecai Richler. They met other Montreal Slovenians; Marija soon discovered that many of the women worked in a hosiery factory and she joined their ranks. As in Richler's day, the streets around their apartment buzzed and screeched relentlessly, and the density and noise of the traffic concerned the young couple once their two daughters were born. Marija had left her job by this time to be a full-time homemaker but continued to sew for the factory on a piecework basis from her home. Since no daycare was available, she worked in the evenings and into the night.

In 1965, the family began to look for another house. One day, on a jaunt to Laval in their trusty Oldsmobile, they found a parcel of land. The house they wanted was still only a dream sketched on paper. But they concluded that they had just come across the perfect place to live and watch their family grow. The house became a reality, complemented by a beautiful yard, where Marija planted the vegetables and flowers. Their third child, a son, arrived in the fall of 1966. The Marns still reside there today.

Soon after they married, the young couple saved to buy a television set. It became their language school, especially for Marija, who learned English by watching sitcoms and talk shows. Art Linkletter's hilarious interviews with children still make her laugh. The plots of the shows did not particularly interest Marija; as long as the actors and commentators talked, she happily listened in order to improve her language skills. With each other, the family members continued to speak Slovenian; they recount today how one of their daughters announced that *Atek* forbade English. While this did not fully reflect the situation, the family did continue to maintain customs that Marija and Janez had brought with them. But, as happens with all families, the traditions took on a new shape and adapted themselves to the family. For example, at Easter time, gaily coloured eggs were gently placed in a straw basket together with the traditional *šunka* and freshly baked bread. But no church in their Laval area followed the tradition of taking a basket to church for a special Easter blessing. So Marija positioned the basket in a safe place on their backyard stoop; after all, God does not bestow blessings only in a church building. On December 6, while their Quebecois friends slept, St. Nicholas called in on the Marn children, bringing them new slippers, filled with small treats, including chocolates and pencils. And at Christmas, while Santa found the names of all the neighbourhood children on his list, he always skipped the Marn household; rather it was the Baby Jesus who left gifts for the children. At their Christmas dinner,

Marija baked delicious Slovenian treats like *potica* but she also added the decidedly un-Slovenian cheesecake to accompany the traditional desserts.

Today both Marija and Janez enjoy their retirement. They have their backyard garden, which supplies them with fresh produce: spinach, tomatoes, potatoes, shallots, onions, garlic and lettuce. They also have a vegetable plot on the Baraga Society Farm. Though the Slovenian community in Laval is small, they often visit with their friends. They are doting grandparents. They travel, including two special anniversary trips to Hawaii to celebrate, first, their Silver Wedding Anniversary, and more recently, their Golden Anniversary. They still adhere to their life's guideline: "*dosti dela in dosti veselja*". And Janez also adds admiringly that life is much easier because Marija can do just about anything she sets her mind to, including fine crocheting and painting.

Despite the years that have passed, they are still the same young couple deeply in love with each other, planning to add silver spoons to their collection for many years to come.

Perhaps your family too has a similar story about arriving in Canada. The **Canadian Slovenian Historical Society** gives all Canadian Slovenians an opportunity to cherish their stories forever. You can help carry on the important work of the CSHS volunteers by becoming a member or by donating documents and artefacts of your own or your family's immigration history to the Archives. We are members of the Archives Association of Ontario (AAO) and of the Canadian Oral History Association (COHA) Look for us at community events.

Our Kdo Smo? Program looks to identify Canadian Slovenians in numerous group pictures. Our *Povejte Nam Kaj* Program tapes the stories of arrival in Canada. For more information about joining our volunteers, or to donate articles/documents to the archives, contact the CSHS at: Canadian Slovenian Historical Society c/o Dom Lipa, 52 Neilson Dr., Etobicoke ONT M9C 1V7 or by email: cshs@look.ca Or email the archivist/librarian, Frank Majzelj fmajzelj@cogeco.ca

Dramska skupina Drežnica

Konec junija so člani dramske skupine Drežnica prišli na zasebni obisk v Kanado k prijateljici Francki Seljak v Welland, ki je pred leti navezala tesne stike med člani te skupine in Dramske skupine Lipa Park.

Ta priložnostni obisk so izkoristili tudi za nastop za širšo slovensko skupnost. V Lipa Parku v St. Catharinesu so ob priliki Slovenskega dneva uprizorili skeč, katerega besedilo je napisala Francka Seljak, v župnijski dvorani Sv. Gregorija Velikega v Hamiltonu pa so se predstavili s kratko komedijo *Še tat ne more pošteno krasti* (Dario Fo, 2009).

Gledalci so se pošteno nasmejali, ko so se na odrvu v tej enodejanki prepletali zapleteni komični prizori. Tat, ki je skozi okno prišel v gosposko hišo, je mislil, da bo imel lahko delo, pa ga je najprej zmotil telefon, potem pa še prihod lastnika hiše in njegove ljubice. Nekaj časa se je skrival, potem pa se je skušal rešiti z lažnimi izgovori. Ko je prišla domov še lastnikova žena, so se ti komični lažni izgovori nadaljevali. Komično izgoverjanje se je nadaljevalo, stopnjevala in

komplicirala pa sta ga prihod tatove žene in zatem še ljubimca lastnikove žene.

Po predstavi je sledilo prijetno druženje. Organizatorji so poskrbeli za pogostitev, gostje iz Slovenije pa so slikovno predstavili čudovito dolino Soče, biser Primorske.

Spored prireditev
Od 21. avgusta do 20. novembra 2010

Datum	Prireditelj	Kraj	Prireditev	Tel. številka
Avgust 21	Zvon	Windsor	Family day picnic	905-274-6391
22	VSKO - Sava	Breslau	Radio piknik	416-259-1430
September 3	Zvon	Windsor	Piknik	905-274-6391
5	Slovenian Hunters & Anglers	Alliston	Oktoberfest	905-780-8910
6	Bled	Beamsville	Piknik	905-563-1500
11	Slovenske župnije	Midland	Romanje	416-255-2721
11	Triglav	London	Golf Tournament	519-666-0251
12	Triglav	London	Piknik	519-666-0251
18	Slovenski dom	Toronto	Bus Tour	905-669-2365
19	Simon Gregorčič	Hwy. 9	Vinska trgatev	416-689-9643
25	Zvon	Windsor	Vinska trgatev	905-274-6391
26	Večerni zvon	Hwy. 9	Vinska trgatev	905-625-5485
26	Holiday Gardens	Pickering	Vinska trgatev	905-683-2453
Oktober 2	Bled	Beamsville	Oktoberfest piknik	905-563-1500
3	Triglav	London	Maša in kosilo	519-666-0251
9	Sava	Breslau	Oktoberfest	905-884-4736
10	Sava	Breslau	Oktoberfest	905-884-4736
16	Sava	Breslau	Oktoberfest	905-884-4736
16	St. Joseph - Sava	Breslau	Oktoberfest	905-561-5971
23	Triglav	London	Vinska trgatev	519-666-0251
23	Scholorship Fund - Lipa park	St. Catharines	SCSF banket	905-561-5971
24	Župnija Brezmadežne	Browns Line	50. obletnica župnije in KŽL	416-255-2721
November 6	Lipa Park	St. Catharines	Martinovanje	905-682-2922
6	Sava	Breslau	Lovski banket	905-884-4736
7	Simon Gregorčič	Hwy 9	Martinovanje	416-689-9643
13	Sv. Gregorij Veliki	Hamilton	Martinovanje	905-561-5971
13	Holiday Gardens	Pickering	Jesenski banket	905-683-2453
13	Zvon	Windsor	Martinovanje	905-274-6391
14	Slovenski park	Hwy 6	Občni zbor	519-822-2859
14	Triglav	London	Maša - balinanje	519-666-0251
20	Bled	Beamsville	Lovski banket	905-563-1500
20	Slovenian Hunters & Anglers	Alliston	Moose banquet	905-780-8910
27	Simon Gregorčič	Hwy. 9	Banket	416-689-9643
28	Slovenian Hunters & Anglers	Alliston	Miklavževanje	905-780-8910

'SHARE' the KREK Experience

Referring new members to Krek means that they'll get to share in the Krek experience and its many rewards of membership.

**PLUS WHEN YOU REFER A NEW MEMBER
YOU'LL BE REWARDED TOO!
CALL US TO FIND OUT HOW AT 416-252-6527**

HEAD OFFICE

747 Browns Line,
Etobicoke, Ontario M8W 3V7
Tel.: (416) 252-6527
Fax: (416) 252-2092

**KREK SLOVENIAN
CREDIT UNION**

www.krek.ca

BRANCH OFFICE

611 Manning Ave., Suite 100,
Toronto, Ontario M6G 2W1
Tel.: (416) 532-4746
Fax: (416) 532-5134

Slovenia
Credit Union

www.sloveniacu.ca

HRANILNICA IN POSOJILNICA

Main Office

725 Brown's Line
Toronto, ON M8W 3V7
Tel: 416-255-1742

Manning

611 Manning Ave.
Toronto, ON M6G 2V9
Tel: 416-531-8475

Hamilton

23 Delawana Drive
Hamilton, ON L8E 3N6
Tel: 905-578-7511

Toll Free 1-888-SCU-1742